UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

11 ЛЮТОГО 1971
Число № 6
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLIII VOL. XLIII
FEBRUARY 11, 1971

ЖАХЛИВИЙ ЗЕМЛЕТРУС У КАЛІФОРНІЇ

Сильний землетрус був 9 лютого в південній Каліфорнії. Від землетрусу в околиці Лос Енджелес повалилися стіни будинків, потріскали шляхи, на яких постали заглиблення та ями, завалилося чимало мостів та повиглітали шиби в будинках в промірі кількакдесяти миль. Досі знайдено 52 особи вбити, а 30 осіб опинилися під руїнами шпитального будинку. Понад 1,000 осіб було поранених. Шкоди йдуть у мільйони.

Президент Р. Ніксон проголосив околицю, пошкоджену землетрусом, «округою стихійного нещастя» й доручив різним допоміговим організаціям прийти з допомогою потерпілим від землетрусу.

Поліція та військо евакуювали 80,000 осіб із тих околиць, бо є небезпека, що як повториться землетрус, може наступити повінь й залити цілу околицю.

Бюджет ЗДА: – 229 мільярдів долярів

Американський президент Р. Ніксон подав конгресові проект бюджету на черговий рік. Проект передбачає видатки в сумі 229 мільярдів і 600 мільйонів долярів, а прибутки лише на 217 мільярдів дол. Недобір буде понад 11 мільярдів.

Видатки на державну оборону цього року виносять 34%, тобто 76 мільярдів долярів, на півтора мільярда більше, як минулого року. На суспільну опіку президент призначив 31 мільярдів долярів, а на допомогу фармерам та державну підтримку цін на фармерські продукти — понад 4 мільярди долярів.

В. Мацьків у СССР

інж. В. МАЦЬКІВ

У Москві побувала канадська торговельна делегація з федеральним міністром торгівлі й промислу Ж. Пепеном, яка підписала договір про співпрацю в науковій і технологічній ділянках. В рямцях цього договору буде створена постійна спільна комісія, якої завданням буде «устійнювати специфічні галузі спільного заінтересування, в яких є добрі можливості співпраці та узгіднити методи для її розвитку».

Канадська делегація складалася з 13 видатних промисловців, між якими був теж віцепрезидент і директор фірми Шеріт Гордон у Форт Саскачевані, Алберта, інж. В. Мацьків.

Підвишка оплат за асекурацію авт

Починаючи з цього місяця, оплати за асекурацію автомобілів будуть підвищені бл. на 13%. Не всі асекураційні компанії вже підвищили оплати за асекурацію, деякі вчинять це щойно згодом.

Власники авт, які не мали автомобільних випадків, або не користуються постійно автом, дістануть відповідні знижки.

Як причину підвишки асекураційних оплат асекураційні компанії подають загальну підвишку цін на прожиток, збільшення автомобільних випадків та підвишку оплат за направу пошкоджених авт.

Південні в'єтнамці в Ляосі

Минулої неділі 20,000 південно-в'єтнамських воя к і в увійшли в сусідню країну Ляос. Південні в'єтнамці зайняли 12-милеву прикордонну смугу в Ляосі, якою йде т. зв. шлях Го Чі Мін, що ним північні в'єтнамці довозять харчі та зброю до фронту в Південному В'єтнамі. Американські вояки не брали участи в наступі на Ляос, але американські бомбовики, бойові літаки та гелікоптери піддержували наступ південних в'єтнамців.

Президент Південного В'єтнаму Нгуєн ван Ті проголосив,що південнов'єтнамські вояки увійшли в Ляос, щоб знищити бази північних в'єтнамців у Лясі, звідки вони постійно нападали на Південний В'єтнам.

Командування південно-в'єтнамських військ повідомило, що південнов'єтнамські вояки здобули великі припаси зброї та амуніції, які північні в'єтнамці переховували в Лясі.

Зайняття шляху Го Чі Мін має велике значення для дальшого ходу війни у В'єтнамі. Якщо північним в'єтнамцям буде відтятий шлях до фронту, їхні вояки будуть позбавлені харчів та боєприпасів.

Поширення в'єтнамської війни на Лясі викликало в світі різний відгомін. Одні держави схвалюють поступування південних в'єтнамців, інші осуджують, бо вважають, що втягення у воєнні дії Лясо продовжить війну. М. ін., і канадський парлямент домагається розглянення тої справи, бо Канада є членом міжнародної комісії, яка має дбати про збереження невтральности Лясоу. До тої комісії належать ще представники Індії та Польщі.

Смертні присуди в Ґвінеї

В африканський державі Ґвінеї революційний трибунал засудив 92 особи на смертну кару, в тому 34 особи заочно. 58 засуджених уже страчено на шибениці. Серед засуджених є кілька осіб, що займали високі становища в державній службі. Окрім того 72 особи засуджено на досмертну кару тюрми. Між тими є місцевий католицький архиєпископ, два німці, три французи та 10 ливанців.

Всіх підсудних обвинувачувано в допомозі португальцям, які мали вчинити напад на Ґвінею. Португалія заперечила, що вона хотіла нападати на Ґвінею. Вислана ОН комісія для розсліду справи не знайшла теж ніяких слідів, що Португалія хотіла напасти на Ґвінею.

Американський журнал „Тайм" написав, що всі арештовані належать до одного племени, що вороже наставлене до теперішньої урядової партії й, під замітом державної зради, уряд позбувся чолових дічів того племени.

Помер польський співець Гуцульщини

У Львозанні, в Швайцарії, помер польський письменник Станіслав Вінценц. Вінценц жив на Гуцульщині, цікавився нею й полюбив її. Він написав чудову повість про Гуцульщину в двох частинах.

Перша частина п. з. „На високій полонині" вийшла перед війною. Були три видання. Друга на п. з. „Спір" (польський заголовок „Zwada") вийшов минулого року у 82-річчя народження автора.

З великою любов'ю та майстерністю Вінценц описує життя гуцулів, їхні звичаї, повір'я, їхні радощі та журби.

Український переклад першої частини друкував, у скороченні львівський журнал «Жовтень».

ВІЙНА У В'ЄТНАМІ ЗНОВУ ПОЖВАВИЛАСЯ НАСЛІДКОМ ВСТУПЛЕННЯ ПІВДЕННО-в'єтнамських військ до Лясоу. Американські вояки будують летовище для американських великих вантажних літаків, якими довозяють північним в'єтнамцям харчі та военний матеріял.

ПРОДОВЖЕНЕ ПЕРЕМИР'Я НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Єгипетський прем'єр А. Садат проголосив, що Єгипет продовжив існуюче між Ізраїлем та Єгиптом перемир'я до 5 березня ц. р., щоб дати посередникові ОН Г. Ярінгові змогу вести дальші переговори в справі замирення між Ізраїлем та арабськими державами. Садат заявив, що Єгипет розпічне війну лише тоді, коли Ізраїль нападе на Єгипет.

Садат заповів теж, що Єгипет відкрне Суезький канал для плавби кораблів усіх держав, якщо Ізраїль відтягне свої війська з-над Суезького каналу. Досі Ізраїль не дав ніякої відповіді на пропозицію Садата.

ПОВІНЬ В АВСТРАЛІЇ

У східній Австралії чотири дні безперервно йшов дощ, якого впало бл. 20 цалів. Багато околиць позалівала вода, а мешканців рятовано гелікоптерами. Досі в східній Австралії була велика посуха.

ХТО ДОПОМАГАЄ ПІВНІЧНОМУ В'ЄТНАМОВІ?

Американська розвідка устійнила, що від 1963 р. СССР та комуністичний Китай доставили Північному В'єтнамові 100 реактивних бойових літаків МІҐ, 150 інших літаків, 450 радарових станцій, вирад для 40 батальйонів оруддяння ратетними бомбами, 2,000 протилетунських гармат, 25,000 вантажних автомобілів та тисячі автоматичних крісів.

✣ **У Токіо, Японія,** видано в японському перекладі книгу українського публіциста Б. Левицького «Комуністична партія СССР», яка вийшла 1967 р. в Західній Німеччині, німецькою мовою.

Астронавти повернулися з Місяця

НАЙБІЛЬШ УСПІШНИЙ ДОСІ ПОЛІТ

Черговий політ американських астронавтів на Місяць був найуспішнішій з усіх дотеперішніх. Астронавти: 47-річний А. Шепард, 37-річний С. Руза та 40-річний Е. Мічел добре виконали своє завдання й повернулися щасливо на Землю, закінчуючи політ «Аполлона 14».

Космонавти побували на Місяці 33 і пів години. В тому часі назбирали понад 100 фунтів місячних мінералів, заклали наукову станцію, що буде працювати за допомогою атомової енергії й буде пересилати різні дані на Землю, вкінці заклали кілька малих атомових бомб, які будуть зірвані зі Землі за допомогою радіевих хвиль.

На підставі місячних мінералів учені сподіваються устійнити, як постав Місяць та його вік, а вибух атомових бомб допоможе устійнити, які мінерали є в середині Місяця та як вони укладені. Астронавти перевірили деякі інструменти, які залишено в час попереднього польоту на Місяць і які й досі пересилають інформації на Землю.

Не вдалося астронавтам виконати одного завдання: вийти на верх 400 стіп високого кратеру й взяти пробку мінералів. Астронавти видрапалися поміж великими, деколи на 10 стіп, каменюками на висоту 275 стіп і так утомилися, що керівники польоту, що давали доручення з міжпланетної станції в Гюстоні, казали їм занехати дальшого ходу. В одного з астронавтів серце билося до 150 разів на хвилину (звичайно 80-90 разів). Одначе астронавти набрали місячних мінералів із узбіччя кратеру, звідки вони вернулися на долину.

У вівторок пополудні, як було заплянованно, астронавти спустилися парашутами в південній частині Тихого океану, недалеко Полінезійських остр о в і в, лише п'ять миль від того місця, де на них ждало спеціяльне судно. Їх перевезли гелікоптерами на судно, де їх привітала почесна сторожа з оркестрою. Астронавти відразу увійшли до окремої кабіни, яку літаком перевезуть до Гюстону, Техас, де вони відбуть 14- денну карантену.

Як і попередніх разом, астронавти повер н у л и с я малим судном „Антари" до головного судна й відтак післали судно „Антари" на Місяць, де воно й розбилося. В час теперішнього побуту на Місяці астронавти користувалися невеликим ручним візком, в якому возили фотографічні та телевізійні апарати та привозили до судна місячні мінерали.

Своє перебування на Місяці астронавти пересилали кольоровим телевізі й н и м апаратом на Землю, і ввесь світ міг слідкувати за їхніми ходами і рухами на Місяці. У СССР передавали місячну програму з двогодинним запізненням.

Політ судна „Аполлон-14" коштував 400 мільйонів долярів.

Совєтський «Луноход» працює знову

Висланий у листопаді на Місяць совєтський автоматичний віз «Луноход», після 14-денної місячної ночі продовжує свою мандрівку по Місяці й пересилає на Землю різні дані. Такий комунікат подало совєтське телеграфічне агенство ТАСС минулого тиждня, коли американські астронавти летіли до Місяця.

Минулого року совєти вислали були на Місяць автоматичне судно зі спеціяльним апаратом, який взяв пробки місячних мінералів і повернувся на Землю.

З того приводу багато часописів та деякі вчені пропонували американцям, щоб замість висилати на Місяц дуже коштовні й небезпечні експедиції з астронавтами, користуватися автоматичними суднами та відповідними машинами, які могли б робити те саме, що й астронавти, тобто збирати мінерали, залишати на Місяці різні апарати тощо. Як тепер виходить з повідомлень совєтської преси, совєтський автомат привіз із Місяця мінералів чи, точніше, місячного пороху аж ... чотири унції.

Німці виїздять з Польщі

На основі умови між Західною Німеччиною та Польщею, німці, що живуть тепер у Польщі, можуть виїздити на постійне життя до Західної Німеччини. Рідеться тут про німецьке населення, що жило на колишніх німецьких землях — Шлеєс, Поморя, Східна Прусія, які тепер належать до Польщі.

В час Потсдамської конференції 1945 р., коли ті землі приключено до Польщі, там жило 9 і пів мільйона німців. З того часу понад 7 мільйонів перейшло до Західної та Східної Німеччини. Із бл. двох мільйонів німців, що тепер живуть у Польщі, бл. 100,000 хоче виїхати до Німеччини. Перед заключенням польсько-німецької умови польський уряд нерадо давав дозвіл на виїзд до Німеччини. Окрім того, кожний хто виїздив на постійне до Західної Німеччини, платив за візу бл. 200.00 дол. Тепер візу дістати легко, але оплата залишилася та сама, що й передше.

Західнонімецький уряд повертає всім німцям, що приїздять з Польщі, кошти за переїзд та за візу. Усі прибули з Польщі німці живуть зразу в таборі, де проходять перевірку здоров'я та їхнього професійного знання. Відтак кожна родина дістає державну допомогу у висоті 200.00 дол. й шукає для себе відповідного зайняття.

Про заняття в Західній Німеччині не важко, бо Німеччина потребує 900,000 різних робітників.

Kopotki bicmku

✣ **Недавно проведений в** Едмонтоні спис населення виявив, що в 1970 р. число едмонтонців зросло на 13,085. Едмонтон при кінці 1970 р. мав 435,503 мешканців.

✣ **В 1970 р.** в автомобільних випадках в Альберті згинуло 394 особи, на 40 осіб менше, як 1969 р. Зате вартість пошкоджених автомобілів та інших речей, наслідком автомобілевих випадків зросла на 1.3 мільйони дол. до 30.1 мільйонів дол.

✣ **Альбертський провінційний** скарбник А. Алборг заявив, що в Альберті в черговому бюджетовому році не буде нових податків. Лише від льотерей та льотерей в кінських перегонах („свіпстейкс") буде 10% оплата від загального прибутку.

✣ **Вінніпезький шеф** поліції Н. Стюарт сказав, що 75% грабунків чинять люде, яким треба грошей на закуп наркотик, до яких вони призвичаїлися.

✣ **Сто студентів** Торонтського університету 1 лютого телефонували до совєтських амбасад в Оттаві, Вашінгтоні та Лондоні, Англія, на рахунок тих амбасад („коллект") і протестували проти переслідування жидів у СССР.

✣ **Обидві канадські** повітряні лінії «Ер-Канада» і «Сі-Пі-Ер» домагаються дозволу на підвишку цін на переліт. Якщо міністерство транспорту на це погодиться, квитки на переїзд літаками зростуть на 2-4 дол., год. залежно від віддалі.

✣ **Понад 1,000 особам** у Канаді врятовано зір завдяки очам, що їх подарували різні люди т.зв. очному банкові, тобто до шпиталів, де користуються дарованими очима для перещіплениям їх особам, що тратять зір.

✣ **В 1970 р.** Канада продала різних товарів Південній Африці на суму 100 мільйонів долярів. Південна Африка була найбільш заможним покупцем на товари, вповні вироблені в Канаді.

✣ **Представники ЗДА,** Англії та Франції вв Берліні відкликали заповіджені на 9 лютого розмови з представником СССР, бо східнонімецька кордонна сторожа робить труднощі в переїзді автомобілів з Західної Німеччини до Берліну.

✣ **Наслідком** невизначеного досі вибуху в фабриці амуніції в Брансвік, ЗДА, було поранених поверх 100 робітників, знайдено тіла 23 робітників, а 43 робітників досі заїдом не відайдено. В фабриці роблено амуніцію для вояків у В'єтнамі.

✣ **У січні ц. р.** було в ЗДА 5.4 мільйони безробітних, або 6.2% всіх працездатних американців.

✣ **Мадярський суд** у Будапешті засудив трьох зхідноємецьких громадян на довголітні кари тюрми за нелеґальний перевіз на захід мадярських громадян та фалшування документів.

✣ **Польський комуністичний** уряд звернувся з заклико м до поляків у Польщі й цілому світі складати жертви на відбудову давнього королівського замку вв Варшаві, що його знищили німці в час другої світової війни.

✣ **ЗДА та 12 держав** латинської Америки підписали умову, на основі якої всі терористи, що захоплюють дипломатів, не зможуть користуватися в тих державах правом азилю. Їх будуть відсилати назад до їхніх країн.

✣ **Американська** компанія «Юнайтед Ерлайнс» звільнила 394 пілотів та 100 стюардес, щоб зменшити втрати, яких торік було понад 40 мільйонів долярів. Друга лінія «Пан-Америкен» звільнила 1,876 працівників.

✣ **Крамниця „Подарогіфте"** у ЗДА розпродала за один день 15,000 косівських писанок і замовила дальшу поспилку тих писанок.

✣ **В 1970 р. ЗДА** виплатили 13.5 мільйонам американців 14.2 мільярди долярів в формі суспільної допомоги. З допомоги користало 6.3% мешканців ЗДА, в тому й усі безробітні.

✣ **Десять держав,** в яких видобувають нафтову ропу, в тому 6 арабських країн, домагаються підвишки цін за нафтову ропу. Тепер нафтові компанії платять 1.00 дол. від бочки роли. Відтепер вони повинні платити 1.35 дол.

✣ **СССР закупив у Канаді** 248,000 тони муки за 25 мільйонів долярів. Мука, на яку буде зужито 12,300,000 бушлів збіжжя, буде висланз до Куби.

✣ **З СССР до Ізраїлю** виїхали один з найповажніших жидів архітект В. Свечинський.

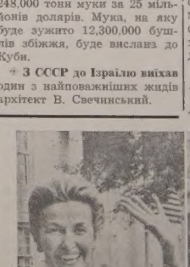

ЖІНКИ АМЕРИКАНСЬКИХ АСТРОНАВТІВ Шепарда і Мічела займаються хатнім господарством, як їхні чоловіки мандрують по Місяці, віддаленому чверть мільйона миль.

Українські Похоронні Заведення в Альберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors
9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Альберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

ROYALITE

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної газоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.
12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212

Власник і керівник: Марія Страшок

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP
10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

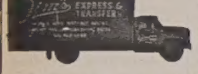

МІСЦЕВІ І ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

S A V E $ $ $ $
JASPER AUTO PARTS
Edmonton
SAVE UP TO 50%
Guaranteed Parts for ALL CARS & TRUCKS
PHONE: 599-6621
Mailing Address:
Box 262, St. Albert, Alta

Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION LTD.
10635 - 95 St. Edmonton
Phone 424-4401

BROKEN OAT ROLLER SHAFTS
M-F Front Spindle Threads, Broken spindles, Splines, inc. UD Crankshaft: Heads, Blocks, Axles, Threads, Housings; Lawn Mower crankshafts straightened, Straighten anything! Our jobs stand up!
— You name it, we'll fix it for you, save you big money.
SYMONS METALWORKERS
Rocanville, Saskatchewen
Since 1923

● Старокрайові ковдри з вашої або доставленої вовни чи пуху робимо на замовлення. Ціни приступні.
Говоримо по українськи.
WOOL CARDING
9618 - 111 Ave., Edmonton
Tel.: 479-2284

Canadian Denture Clinic
Certified Dental Mechanic
109 Baltzan Building
10156 - 101 Street
EDMONTON, Alberta
Phone: 422-8639
(гарантований дентистичний механік)

Найбільший склад матеріялів для будови та направи ВОДОПРОВОДІВ та ОГРІВАННЯ в місті
PLUMBING VILLAGE
DO IT YOURSELF PLUMBING & HEATING CENTRE
8025 - 104 St., EDMONTON, Alta. For Service Ph.: 433-3124

Незабаром
Фільм, виготовлений на основі поеми ШЕВЧЕНКА
-- СОН --
Avenue Theatre
9030 - 118 Avenue Tel.: 477-3233
Edmonton, Alta

Дарунки для рідних в Україну
висилає по вазі 44 фунта
VEGA
UNIVERSAL STORE
10343 - 97 St., Edmonton
Велика обнижка цін!

THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
AUDIOTONE
John ROBERTS
10055 Jasper Ave., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Ave.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

Дрібні оголошення

● ЗАХОПЛЮЮЧИЙ вид на ріку з Ейда Бульвар.

Цей дім із трьома спальнями має багато вбудованих додатків. Головна спальня на першій підлозі. Вітальня (лівінг-рум) має камін („фаерплейс") для палення деревом. Є теж окрема їдальня. Гередж на один автомобіль. В городі великі обвожені дерева.

Ціна 25,800 дол.

Телефонуйте після 6-ої години вечора на ч.: 434-5646.

—o—

● **ДО ВИНАЙМУ** модерний, умебльований ДІМ з двома спальнями, найрадше старшому подружжю.

Треба б жити в домі враз із власником-пенсіонером.

Північний Едмонтон, близько Нортгейт Шапінг Центер. Тел. ч.: 454-4719.

—o—

На продаж хата — дві спальні на першій підлозі, дубова підлога, електрична кухня; в підвалі одна кімната, кухня й лазничка. Близько школи та автобусу. За ближчими інформаціями телефонуйте на ч.: 477-5608.

—o—

В. Ахтимійчук, Мирнам, Алта, п-во Р. М. Голько, Вінніпег, Ман., С. Клемра, Ту Лилє, Алта, п-і В. Боярчук, Лемонт, Алта, М. Ковальський, Калгарі, Алта, О. Дзвінка, Смокі Лейк, Алта, І. Біло, Вестлок, Алта, п-і М. Олексі, Едмонтон, С. Нагулик, Едмонтон, І. Біденчук, Едмонтон, Алта, п-і М. Гайдук, Калмар, Алта, П. Бідулка, Вонта, Саск., М. Досюк, Тонтон Бей, Онт., П. Марч, Грінрод, Б. К., п-і Ю. Демчук, Саскатун, Саск., Й. Шевчога, Торонто, Онт., М. Лаґа, Айтуна, Саск., п-і В. Задарків, Едмонтон, С. Олійник, Вернон, Б. К., М. Крачковський, Келвінгтон, Саск., М. Певчук, Норт Бетелфорд, Саск., п-і М. Шпитко, Кемнгус, Б. К., А. Ковіль, Келовна, Б. К., Г. Н. Парасюк, Тіпава, Ман., М. Лозинський, Альвена, Саск., П. і М. Малий, Виндзор, Онт., О. Винник, Мондер, Алта, Ф. Косик, Зурі, Б. К., С. Шошгак, Ванкувер, Б. К., п-і О. Головенський, І. Г. Дубик, Принц Альберт, Саск., К. Осташевський, Бігар, Саск., о. О. Пічняк, Ріджайна, Саск., П. Балабан, Гай Прері, Алта. І Фідорович, Едмонтон. В. Лапіцький, Едмонтон, І. Галко, Едмонтон, Ю. Марків, Брентфорд, Онт., п-і Е. Савка, Едмонтон, І. Белєсовський, Саскатун, Саск., Н. Богош, Форт Ґт. Джеймс, Б. К., М. Бомок, Спірс, Саск., Д. Сичило, Ст. Катеренс, Онт., о. І. Каменецький, Етелберт, Ман., А. Наголовенний, Торонто, Онт., М. Атаманюк, Кичнер, Онт., П. Пасемко, Едмонтон, Н. Кочерквеич, Ревелстон, Б. К., І. Колісник, Вінкарп, Саск., Ю. Олійник, Едфрос, Саск., В. Поліщук, Едмонтон, Д. Ротинюк, Едмонтон, п-і А. Ендрус, Ст. Боніфас, Ман., о. Р. Стародуб, Ініісфрі, Алта, І. Могика, Калгарі, Алта, І. Габлібський, Етелберт, Ман., Ю. Хронік, Вирджил, Онт., Д. Гоменчук, Арран, Саск., С. Сидаґа, Вегревил, Алта.

По $2.50: о. Б. Каричек, Атабаска, Алта.

По $1.50: А. Хведорук, Лек Ла Біш, Алта.

По $1.00: Н. Явний, Канора, Саск., І. Томіцький, Річмонд, Б. К., Н. А. Савчук, Етелберт, Ман., І. Волошин, Вадіна, Саск., п-і А. Марценюк, Тоидер, Вей, Онт., І. Дума, Геффорд, Саск., п-і А. Корпан, Саскатун, Саск., І. Пінях, Ріджайна, Саск., В. Назаревич, Калгарі, Алта, П. Мартинюк, Менвил, Алта, п-і А. Салідж, Саскатун, Саск., М. Слива, Ст. Павл, Алта, Н. Вінзіюра, Торгилд, Алта, А. Тарапацький, Ініісфрі, Алта, п-і М. Шульган, Саскатун, Саск., Р. Полічино, Вегревил, Алта, Д. Цимбалюк, Вегревил, Алта, М. Басарэб, Едмонтон, О. Жарський, Едмонтон, М. Середа, Калмар, Алта, В. Капач, Едмонтон, п-і Д. Яцій, Мирнам, Алта, п-і Вірста, Едмонтон, І. Ратушняк, Йорктон, Сзск., п-і А. Жук, Спірит Ривр, п-і Т. Судник, Ст. Павл, Алта, Н. Лисюк, Ріджайна, Саск., І. Гриців, Едмонтон, В. Дутчак, Дервент, Алта, п-і Т. Галабіцька, Вінніпег, Ман., Д. Марценюк, Винард, Саск., Ю. Калинюк, Ошава, Онт., К. Л. Дмитрук, Ст. Лерант, Квеб., І. М. Дяків, Айтуна, Саск., А. Семпович, Пік Ривр, Алта, п-і С. Орияик, Вінніпег, Ман., С. Залещук, Вакав, Саск., О. Гунчак, Редіссон, Саск., А. Хараидюк, Айтуна, Сзск., С. Кірик, Геффорд, Саск., М. Пивовар, Взйкіни, Алта, М. Івасюк, Вермилйон, Алта, Г. Войтович, Сурі, Б. К., І. Статкевич, Бенто, Ман., Г. Шміляк, Калмар, Алта, п-і П. Урвзн, Норт Бетелфорд, Саск., М. Чук, Принц Альберт, Саск., Д. Мороз, Норт Бирнеб, Б. К., Степчинські, Кемрова, Алта, І. Крекановський, Едмонтон, п-і М. Долюк, Дрейтон Вел, Алта, п-і М. Сорока, Спірс, Саск., В. Ляхович, Лек Ла Біш, Алта, о. А. Пікош, Вінніпег, Ман., І. Паллецький, Ст. Павл, Алта, П. Малицький, Геффорд, Сзск., М. Дяків, Гай Прері, Алта, п-і І. Мулик, Едмонтон, Г. Малоський, Принц Альберт, Саск., В. К. Ковальчук, Атабаска, Алта, О. Богачевський, Гомболдт, Саск., М. Мочульський, Вилна, Алта, І. Марч, Ейдерби, Б. К., І. Юзвік, Лійдей, Онт., М. Проць, Гилярд, Алта, А. Карпишин, Вилна, Алта, о. А. Лишиеський, Селькірк, Ман., В. Гошовський, Горесі, Алта, М. Грицик, Дітройт, Міш. ЗДА, Ф. Петрищин, Вінярд, Сзск., п-і А. Гарасим, Ініісфрі, Алта, п-і М. Гилгц, Геффорд, Саск., В. Городний, Вінніпег, Ман., п-і А. Антонів, Порюпайн Плене, Саск., В. Купиерик, Едмонтон, І. Шибтвік, Бупалон, Алта, Н. Зварич, Саскатун, Саск., п-і М. Захарій, Бенто, Ман., Д. Решетило, Калгарі, Алта, п-і А. Бартман, Вегревил, Алта, П. Голійчик, Кінора, Саск., М. Кондрацький, Медисин Гет, Алта, В. Подрущький, Сант Едмонтон, М. В. Шевчук, Шіго, Саск., Л. Шаиковський, Вилна, Алта, п-і А. Паславська, Гліден, Саск., п-і П. Труш, Онфтон, Ман., Д. М. Хоптій, Прісмил, Сзск., п-і А. Сеиков, Керот Ривр, Сзск., І. Безпалко, Ель Пойнт, Алта., І. Крися, Вінкувер, Б. К., п-і Ф. Гутяик, Саскатун, Сзск.

Усім щирим жертводавцям і збірникам щиру подяку складає адміністрація „Українських Вістей".

ДЕНТИСТИЧНІ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

ЛЯБОРАТРІЇ

Burton Denture Clinic
Certified Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8533

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі —
— Припасовує окуляри

Dr. J. D. Tchir
ОПТОМЕТРИСТ
401 Теглер Блдг.
101 Стріт і 102 Авеню
Едмонтон
Тел.: 422-2856
В Форт Саскачеван кожної середи.
Тел.: 543-3464

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

ЗАДУМАЮТЬ УРУХОМИТИ НОВУ РАДІОСТАНЦІЮ

Група підприємців задумує урухомити нову радіостанцію в Ст. Пол, Алберта, яка мала б надавати програми в чотирьох мовах: англійській, французькій, українській та індійський (кріз). Всі підготовчі праці вже закінчено, тепер ждуть на дозвіл від федерального уряду. Радіостанція буде обслуговувати населення околиці Ст. Пол в промірі бл. 150 миль.

СКАНДАЛ З ПОДРУЖЖЯМИ ІМІГРАНТІВ

Поліція у Ванкувері арештувала П. Сінга та М. Флек під замітом порушення імміграційного закону. Обоє арештовані, за грубою заплатою (до 2,000 дол. від особи) допомагали громадянам східної Індії, які перебували в Канаді як відвідувачі, діставати дозволи на постійний побут. Вони підшукували, теж за заплатою, канадських неодружених жінок, які заключували з індійцями подружжя і на тій основі діставали право постійного побуту в Канаді. Після одержання дозволу на постійний побут, подружжя розводилося. Імміграційний уряд у Ванкувері відкрив досі 300 того роду подруж. Поліція та імміграційний уряд шукають за дальшими того роду подружжями.

ГІТЛЕРІВСЬКІ СКАРБИ

Високопоставлені члени німецької гітлерівської партії ще далеко до кінця війни передбачали, що Німеччина програє війну. Тому завчасу постарялися перевезти золото та закордонну валюту до різних держав та вклаети її до банків чи торговельних підприємств, щоб могти користати з тих грошей після війни.

Французький журнал «Історама» подав вістку, що гітлерівське майно, вартости кількасот мільйонів доларів, приміщено в 274 підприємствах та банках у Швайцарії, 258 фірмах в Португалії, 112 фірмах в Еспанії, 93 фірмах в Аргентині та 35 фірмах в Туреччині. З відсотків із вложених грошей, а частинно й самих грошей користали після війни й користають досі колишні гітлерівські достойники, які вживають їх на організування втечі до різних країн, підкупства урядників, щоб їх не видавали чи виставляли їм фальшиві документи, а вкінці й на удержання самих гітлерівців.

Французький журнал висяне, що завдяки тим скарбам й досі не можна віднайти заступника Гітлера М. Бормана, який ховається в котрісь із країн Південної Америки.

—o—

УСМІХНІТЬСЯ

— Мама і татку, хочу одружитися, — признався син.

— А кого ж ти хочеш брати?

— Та кого скажете. Ви ж мені поганого не хочете.

ПЕРЕВОРОТ В УГАНДІ

Ген. Ібі Амін вчинив військовий переворот в африканській державі Уганді. Користуючи з того, що президент Уганди Мілтон Оботе виїхав на конференцію держав Коммонвелту в Сінгапурі, Амін захопив владу в свої руки й проголосив військову диктатуру.

За непідтвердженими вістками, в часі перевороту згинуло 70 осіб. Між вбитими в Уганді є м. і. два канадські священики з Квебеку, які працювали, як місіонери в Уганді.

Амін розв'язав парлямент й править Угандою сам.

Усміхніться

— Чи не скажете, в цьому ставку риба є?

— Та ще не знаю.

— Хіба ви недавно прийшли?

— Та ні, ось уже сьомий день закидаю.

* * *

Донька скаржиться матері:

— Мій чоловік мене не любить.

— Чому так думаєш?

— Бо говорить, що я зовсім подібна до тебе.

* * *

— Немає нічого дивного, що ви хворієте, — у вашій квартирі повно бактерій!..

— Звідки ж їм узятися, коли я цілий рік ні вікон, ні дверей не відчиняла!

ДІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігуровнч
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Альберта
Phone Office: 479-3315
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст нирковнх недуг та залози (Простетт гланд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

КАЖУТЬ СІЯТИ БІЛЬШЕ ТРАВИ

Федеральний міністер О. Лянг, який відповідає перед урядом за Канадську збіжжеву раду, проголосив урядовий плян збільшення засівної площі під рослини для тваринних кормів, тобто і різних трав. Уряд задумує цього року збільшити засівну площу під тваринні корми на 4 мільйони акрів. Кожний фармер, який погодиться засіяти якусь частину свойого поля тваринним кормами, дістане від уряду доплату. Припускають, що уряд платитиме фармерам по 10.00 дол. від акра засіяної трави, але під умовинною, що фармери засіють не менше 25 акрів травою. В цілому уряд плянує виплатити протягом найближчих двох років 40 мільйонів доларів на доплати фармерам за вирощування трав. Докладний плян урядового проекту буде поданий до відома згодом.

КИТАЙСЬКИЙ АМБАСАДОР В ОТТАВІ

До Канади приїхало 11 китайців, які будуть працювати в китайській амбасаді в Оттаві. Вони приїхали канадським літаком „Ер Канада" з Парижу до Монреалю, де їх під охороною поліції перевезено до готелю.

Після вони виїхали до Оттави. Канадський уряд ще не устійнив, чи і як далеко з Оттави зможуть їздити китайські дипломати, бо не знає, які обмеження наложить китайський уряд на канадських дипломатів у Пекіні.

Звичайно, дипломати комуністичних держав можуть їхати так далеко, як канадські дипломати можуть їхати в СССР чи інших комуністичних країнах, й то за попереднім ogолошенням.

—o—

МОЖНА ВИСИЛАТИ ПАЧКИ З АНГЛІЇ

Пошта не приймає ніяких поштових посилок до Англії. Але власник фірми Overseas European Trading п. М. Даврин повідомляє зацікавлених, що його фірма висилає замовлення на пачки з Англії до СССР через летунську лінію „Ер Канада", а висилкова фірма з Англії також висилає пачки до СССР літаками, так, що немає ніякої задержки у висилці пачок.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ НОВОЇ РЕЧОВИНИ, ЩО ГОПТЬ: СТЯГАЄ ГЕМОРОЇДИ

Ексклюзивна лікувальна субстанція, як перевірено, стягає гемороїди й направляє ушкоджені клітини.

Славетний інститут для досліда винайшов єдину в своєму роді субстанцію, що стягає гемороїди безболісно. Вона усуває сверб і тривкість до мінут і приспішає лікування ушкодженої, запаленої гкаиини.

В кожному випадку, коли усуває біль, стягалося також ушкоджене місце.

Найважніше з усього те, що наслідки були такі досконалі, що ця поправа тривала багато місяців.

Цього доконано новою лікувальною субстанцією (Віо-Дуне) яка швидко помагає гоїти ушкоджені клітини.

Тепер Віо-Дуне можна мати за мість і в формі пів назвою Preparation H. Питайте за ним в аптеках. Будете задоволені, або звернуть вам гроші.

Посилаю —— на передплату "Українських Вістей"
UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta
Ім'я і прізвище .....
Адреса .....
.....
(Подати в англійській мові)

ЗМІНА АДРЕСИ
10 ЦЕНТІВ
Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку вигніть та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":
UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta
Ім'я і
стара адреса: .....
.....
Ім'я і
нова адреса: .....
.....
(Адресу писати по-англійськи)

БЕРДИЧІВСЬКА НІЧ

(закінчення з 2 стор.)

«Там в уборной», — була відповідь. Кроки наближалися до нас.

Ми всі застигли в німому напруженні. Холодний піт облив чоло, кров застигла в жилах, а серце товклося молотком. І раптом у дверях перед нами стали чотири високі тіні з багнетами. І в ту мить ми всі наразі, мов на наказ, ніким не даний, зірвалися з місць на рівні ноги і лавою подалися до дверей. Із наших грудей вирвався враз несамовитий, божевільний, передсмертний крик: «Ура». Це сталося так несподівано, що ми самі себе перелякалися.

Десь узялася в нас така організованість і така єдність думки і чину. «Чубарики» втекли відразу. Та дали ж вони нам за цей наш виступ. Зновy шалено затворяють кулемет, засвистали в коридорі кулі, несучи з л о б и с н у смерть. Лютилися енкаведисти. Ми знову сиділи, стиснувшися докупи. Піт спливав з чола, не стявало повітря, щоб дихати.

Наразі зірвався з м і с ця палкий, загонистий Слюзар, рвонувся до дверей і крикнув:

«Друзі, вони нас усіх тут викурять і вистріляють до ранку. Доки ж нам так по-кірпо сидіти і чекати. Краще нам продертися через вогонь скорострілу, чейже х т о с ь урятується! Гей, друзі, хто за мною?!

Та в ту мить спинив розпаленого Слюзара зрівноважений наш Восвода.

«Голіруч проти кулемета? На певну смерть? А ще, може, катування? Ти знаєш, скільки їх там є? Не гарячкуй, почекай ще до ранку, може, щось виясниться».

Слюзар, знаючений, але послушний провідникові, пішов у куток, насупивши брови. У ту мить бекхун знову перед нашими дверима мішок з сіном, а за ним знову впала кругла бомба термітівка. Ми зупинили віддих, очима стежили за бомбою, що впала на оборіллю людожер, затримавшись трохи і через зіркий поріг покотилася до другої кімнати, що була проти нашої убиральні. Пролунав шалений вибух і тріск стіни сусідньої камери. Ми заплющили очі і затулили голови руками. Почало горіти те, що ще не було спалене. Вкоротці загорівся і мішок з сіном перед нашими дверима. Ми замкнули двері вбиральні, бо вогонь припікав, а дим слюзив очі і давив у горлі. Ми мовчали коцп в коридорі і обкладали ними двері, щоб не загорілася. Дим щораз більше наповнав убиральню, в якій і так бракувало повітря, і ми душилися. З докором дивився на х м у р е н и й Слюзар, безрадно споглядав наш Восвода.

Ми впали навколішки і в німій молитві благали Пречисту Матір Божу. Вона ж бо, милосердна, рятувала наших братів від турків, може, й нас помилує.

А ніч тривала безконечно. Кожна хвилина здавалася нам віком. Надворі шаліли енкаведистські кулемети і змагалися артилерійські постріли німців, що наступали. Ми були в подвійному вогні. Зараз тюрма задрижала і страшний вибух заглушив гріх муру. Це німецький артилерійський набій уцілив у тюрму й розбив нам лівв крило будинку.

Поволі втихав енкаведистський кулемет, втихали і німці.

Ранок уставав кривавою загравою, що бризко сповзала по сірих стінах тюрмьної. Будила ся сіру, з тривожного отупіння друзів-в'язнів, заглядючи в їхні змінені за одну ніч обличчя, жахалася і втікала. Поволі підводилися друзі, протираючи очі, ніби дивуючися, не знаючи, чи живі вони ще, чи може, це їхні душі. Почорнілі, обдимлені, спітнілі, брудні, постарілі. В очах ще крився жах перенесеної ночі. Не пізнавали себе взаємно, так змінила їх ті страшні, бердичівські ночі.

Один відхилив двері в коридор і наслухав, що діється на світі, кілька пішло на розвідку. По хвилині вернулися вони і сповістили, що всюди тихо і спокійно, а енкаведистів — ні сліду. Боязко і якось ще непритомно виходили ми одинцем з убиральні і коридором ішли нагору. То тут, то там лежала трупи, на сходах лежала в калюжі к р о в и Настка.

Наша група сходилася в горішній камері. Вит а л и с я мовчки. Не було між нами всіх. Бракувало трьох хлопців, між ними і мого брата, пішли шукати їх. Я нетерпляче чекала їхнього повернення, сама не мала сили йти шукати, ноги мліли, ургиналися на саму згадку, що можу його між живими не знайти.

Прийшли й повідомили, що Михась Пецук і Олег Левицький впали під муром на подвір'ї. Їх постигла ще перша куля, коли ми всі стояли на подвір'ї. Вони — перші жертви. Михась дістав одну кулю і відразу вмер, а Олег дістав аж 5, і ні одної смертельної. Мучив дуже довго мучитися, бо з болю покусав собі пальці і подер тіло на грудях.

Привели мого брата, йшов шкутильгаючи, але йшов і усміхався, що таки пережив цю страшну ніч.

III

Тюрма являла с т р а ш н у картину. Порозбивана, поцілена, чорна, обкурена, повно трупів, крови. Ми сновигали по ній, мов тіні, стягаючи раненних до одної камери, щоб потім під проводом Доля, висококозваисованого медика, перев'язати рани. Та їх було багато: з попострілюваними руками, ногами, животами, порозриваних гранатами, обсмалених вогнем.

Були й такі, що їм нзівелно не допоможуть ні наші перев'язки, ні навіть швидка лікарська операція, бо з браку негайної допомоги мали велику втрату крови й конали вже.

У нашу тюрму заблукався червоноармієць і перелякав своєю появою в мундирі. Та він ніс нам вістку, яіс пересторогу. Заговорив до нас щирою українською мовою, що витиснула в нас сльози на очах.

«Друзі, — сказав, — втікайте, як можна швидко звідси геть. Оце вертаються енкаведисти, що були на час втекли перед германцям м. Повернуть, застануть вас ще тут, горе вам», — і зник так тихо і непомітно, як з'явився.

Ми почали радитися. Одні казали, що все пусте, це провокація, другі не вірили, сміялися, а ми, ми таки вірили в правдивість його слів, бо як не вірити цій щирій українській мові.

І ми зібралися докупи, помолилися, згадали, що була неділя, пом'янули душі полеглих наших друзів, забрали з собою, хто ще що зберіг від вогню (мені все пропало), і рушили в дорогу.

Обережно і боязко ми сходили сходами вниз, оминаючи трупи, коридорами, далі брамою на подвір'я, щоразу приспішуючи крок, наче б за нами хто гнався. Врешті через хвіртку вийшли на вулицю. Не рділи ми, не тішилися волею, бо воля ця була страшніша й небезпечніша, ніж перед тим тюрма. Побігли просто вулицею, далі городами, полем, щоб швидше втекти, щоб дали від тюрми. Втомившися, зупинялися й оглядалися. На горбочку перед містом чорніла обсмалена, напівзруйнована тюрма, могила наших друзів.

Вона була вже за нами, а перед нами стала наша мандрівка по Україні, наш поворот додому.

«Сучасність»

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

СПРАВА Д-РА Б. ДОЦЕНКА ТА ДЕЩО ІНШЕ

Дозвольте мені сказати дещо про справу д-ра Б. Доценка. Про його справу, не про його особу. З його справою пов'язане взагалі питання т. зв. обміну.

Уявім собі, що з України до Канади приїхали два науковці чи письменники. Побувши тут, вирішили «вибрати волю». Один так і зробив. Другий вернувся додому. Якщо він не вибрав волю через те, що хоче вдома послужити справі волі, такий у моїх очах герой.Усі ми, давні емігранти і новоприбулі, «в и б р а л и волю». Якби ввесь український народ заявив, що хоче їхати за море, світ-заочі, то москалі, може б, і дали безплатний транспорт.

На цю пору в Україні відбувається велика історична проба: чи ми витримаємо, чи занепадемо знов на довгі сторіччя. До нас з України доходять вістки про безстрашних людей, що виступають в оборону української культури й мови. Хоч вони це роблять у межах совєтських законів, їх арештують і караюють, бо вони спиняють навалу русифікації. Україна потребує таких героїв. Та ще більш потрібні ій люди трохи менш геройські, але так само освічені й характерні. Їм належить середня, превалюча роля між героями, що зріжаються особистого щастя, і затуркаюго масою, що дбає тільки про свої чотири стіни.

Тому треба, щоб наші студенти з Канади й Америки їхали в Україну. Їх поява, їх слово зробить дуже багато серед молоді. Такі студенти — то не старезькі туристи, що їдуть на три тижні подивитися на своє село.

Якщо ця оцінка правильна, то як дивитися на справу вченого фізика Б. Доценка? В Едмонтоні університетська влада, щоб не дратувати совєтів, усунула нашого визначного земляка. Це викликало обурення в нашій пресі, а також у деяких загальнокападських газетах. Зовсім слушно д-р Доценко має право відмовитися від совєтського громадянства, і було б злочином силоміць віддавати його совєтським опримкам.

Д-р Доценко довго не міг знайти відповідної для себе праці, нарешті його взяв Торонтський університет. Там не боялись совєтських погроз і відкинули совєтське домагання звільнити Доценка з праці. Торонтський університет показав, що шанує гідність людини, тим більше науковця. Однак у деяких газетах появились коментарі, з яких можна відчути радість, що тепер припинено обмін студентами, принаймепше в Торонтському університеті. Це рішення зробили в Москві, що покарати Торонто.

Якщо відтепер ніхто з торонтських студентів не поїде між студентів Києва чи Москви, я цим не радію. Я ще не чув, щоб хтось поїхав туди і «зварився». А й ті, що були «зварені», вернулися до Канади з кращим здоров'ям.

Сподіваюся, що вістки про справу д-ра Б. Доценка дійшли в Україну. Може, це буде пригадкою нашим науковцям розвивати науку мовою українською для добра українського народу, а своєю характеристикою служити всім за добрий приклад. Д-р Доценко у Канаді заявив, що вірить у Бога. Це гарно. Десь я читав, що в Москві один учений не боювася сказати, що атеїзм, на його думку, науково не доведений. Це ще краще, бо в Москві така заява земпла. Хочу вірити, що і в Києві є такі люди.

Едмонтон **В. Гаврин**

ЩО ЗАПИШЕНІ ПЕРОМ...

Багато разів «УВісті» на своїх сторінках давали цінне місце для інформації про хор «Дніпро», і за це в імені хору хочу висловити подяку.

При цій нагоді варто вказати на велике значення нашої преси. Телевізія, радіо приносять живе слово, яке скоро приходить і це скоро губиться. А що запишеш пером, не витягнеш і волом. Правдива і влучна ця приказка.

В 1967 році з приводу 100-річчя Канади я був написав статтю, що була опублікована. Відгуки одержав я з чотирьох провінцій Канади, з острова Кипру, з Німеччини, Мехіко й Австралії! В щось подібне перед тим я був би не повірив.

Навів я це як доказ, що корисно свою пресу читати й передплачувати.

Едмонтон **М. Журавель**
голова хору «Дніпро»

BAYDALA Drug Stores

- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

ВИНАЙМАЄМО НОВУ ПАРАФІЯЛЬНУ ГАЛЮ на родинні і громадські імпрези

Приготовляємо весільні прийняття по приступних цінах.

Парафія св. Володимира в Кадер (Едмонтон)
12726 — 119 стріт. Телефон: 455-4906 або 454-1177

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.

Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.

Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.

М. Лаврин

Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

Що спричинює те, що СІГРАМ п'ять зірок продається краще, ніж усі інші роди віскі в Канаді?

ВАШ ДОБРИЙ СМАК!

Це легко зрозуміти чому. Прекрасна якість. Приємна на смак, приємна на око, безперечно найкраща якість. До того йде ім'я і якість

Сігграму. Доказ? Це також легко.

ПРИЄМНА ВІСКІ!

Seagram's FIVE STAR ★★★★★ CANADIAN RYE WHISKY

Український вечір в німецькому ресторані!

КОЖНОГО ЧЕТВЕРГА, від 8-ої годнии вечора в ресторані „Гофбройгавс" будуть подавати українські страви.

Того вечора в ресторані українська оркестра буде приграватн українські мелодії, а ансамбль українського танцю „СОКІЛ" буде танцювати українські танці.

Очивидно, що, на бажання, можна буде дістати і всі німецькі та канадські страви, що їх ресторан подає щодня.

HOFBRÄUHAUS
Tel.: 422-1742
10209 - 97 St., Edmonton

Вісті з Едмонтону

Чоловічий хор «Дніпро» співає колядки

Цей справді вдалий концерт закінчив хор «Дніпро» трьома колядками: «В полі, в полі» — муз. К. Стеценка, «Ой у саду» (київська) в аранжуванні Р. Солтикевича та «А у місті Русалимі» — муз. С. Людкевича.

Виступають танцюристи УНО

(мх) Повна — повнісінька була 31 січня авдиторія школи ім. Вікторія, де відбувся дуже вдатний концерт українських пісень і танків заходом філії УНО.

Його започатковано відгіграним гимну "О Канадо" та вступним словом голови філії УНО д-ра М. Суховерського про значення українських танців і потребу вивчати й плекати українську мову.

На програму склались дійсно добре підготовані виступи бл. 180 танцюристів у трьох групах: найменші і діти школи народних танців при філії УНО і танцювальногo ансамблю МУНО «Черемош» під керівництвом М. Куця, учня В. Авраменка. Якщо виступами дітей раділи всі, зокрема батьки, то танцювальний ансамбль показав високу класу виконання танців, започаткувавши їх «привітом згідно з традицією: хлібом-сіллю і танцем». Закінчив концерт гарно виконаним гопаком.

Діти з школи народних танців виконали такі танки: «Козачок» (18), «Подільський козачок» (18), «Голубчик» (27) і «Сюїта» (38).

У першій частині концерту Орест Кятола грав на гармонії три пісні. У другій половині концерту братом Ю. Климкович при фортепіновому супроводі п-і М. Дитиняк співав дві пісні: «Черемшина» — муз. В. Михайлюка і «Сніг на зеленому листі» — муз. О. Білаша.

Вінці хор «Дніпро» під керуванням Р. Солтикевича виступив з трьома піснями: «Ти видівся журавель» — О. Кошиця, «Ой дівчино, шумить гай» — аранжування Гр. Китастого і «Сусідка» — муз. Я. Яцишевича.

Оплесків було багато-багато.

Владика закликає зберігати рідну традицію

РІЗДВЯНА ГОСТИНА ПАРАФІЇ СВ. ЮРІЯ

«Ми могли б забути все, але ніколи не можемо забути свідомости, що належимо до українського народу та до Української помісної Церкви», — сказав Преосвященний Владика Ніл під час спільної просфори парафії св. Юрія. Відбулась ця імпреза в неділю 24 січня в УНДомі та зібрала при заставленних святвечірніми стравами столах парафіян св. Юрія враз із їхніми дітьми і внуками. При головному столі сидів Преосвященний Ніл з обома парафіяльними отцями та представниками едмонтонськ и х товариств та організацій: відділ КУК — п. І. Хома з дружиною, УНО — д-р М. Суховерський з дружиною, УНДім — п. І. Тимчишин, Пласт — п-і О. Манастирська з чоловіком д-ром Степаном та іюк Я. Іванусів, ЛВУ — д-р В. Гирак, СУМ — п. П. Дацків і вчительки нашої рідної школи і дитячого садка: п-і О. Аронець, п-і О. Васарад, п-і С. Климкович та п-і С. Тарнавська. Представники церк. комітету та параф. організацій.

Представник відділу КУК п. Ів. Хома, вітаючи парафію, вказував на значення рідної традиції та звичаїв, що їх так старанно зберігає саме парафія св. Юрія.

Преосвященний Владика у своєму слові пригадав, що те все, чим ми, українці, живемо сьогодні, як от у час Різдва коляди, свята вечері, різдвяні звичаї — це праця тисячі років нашого християнського народу. Тепер, коли на наших рідних землях ворог намагається ліквідувати не тільки всякі прояви українського вільного духа, але й самий народ, про що довідуємося не тільки від рідних, а й від чужинців, ми ще сильніше му симо зберігати всі дорогі нашому народові духові скарби. Вони нас зв'язують з рідною Церквою, обрядом та дають нам свідомість солідарности, хоч ми розсіяні по всьому світі.

Ці наші народні цінності мусимо передати молодому поколінню, бо тільки тоді сповнимо наш обов'язок любови супроти Бога, Церкви й рідного народу, сказав Владика.

Привяні на просфорі мали змогу вислухати з платівок деякі моменти з посвячення собору св. Софії в Римі та відбутого тоді концерту.

Просфору приготовили, як мороку, членкині Марійської дружини пань. Залишила вона в усіх милий настрій та ще міцніше об'єднала парафіяльну родину.

о.В.Т.

Вибирають управу відділу ЛУКЖ

На річних зборах ЛУКЖ парафії св. Василія вибрано управу на 1971 рік у такому складі:

голова Б. Тиркало, попередня голова Л. Слобода, заступниці голови: С. Курило, А. Мендзат, секретарка Н. Байдужа, фінансова секретарка К. Байдужа, кореспонденційні секретарки: Є. Амброх, С. Андрусів, пресові кореспондентки: А. Німчук, Н. Байдужа, контролерки: Є Янець, С. Червоняк, культурно-освітній комітет: Д. Смульська, И. Драганюк; парафіяльна рада: С. Середа, Л. Слобода; парафіяльна фінансова рада: С. Амброх, І. Панчишин; комітет зв'язків: К. Левицька, М. Войтків; бібліотека: Л. Слобода. М. Войтків; куховарська книжка: М Федина, А. Тимчук, М. Пухалик, Н. Мельник; церковно-відтарний комітет: Г. Озубко (голова), С. Оставська. О. Летавська, В. Дацюк, Є Стороженко, В. Винник, Ф Савіцька, Н. Крупа, М. Сосник, М. Летавська, М. Лисай, Р. Озубко, Н. Сенишин, К Струк, М. Крупа, Е. Іванишин; квіта: М. Музикз, Г. Окурлий, С. Захарко; шпитальний комітет: С. Курило (голова), К. Левицька; відвідують хворих: А. Дацюк, І. Балко, С. Янець, П. Перч, С. Курило, Є. Куфел, О. Павлюк, П. Пастужик, К. Струк, С. Валгавдер, П. Кашуба, К. Левицька, А. Свіґун, М. Корбиль, А. Німчук, М. Летавська, О. Летавська, Л. Чічак, Т. Чічак, Є. Озубко, Є. Павловська, И. Кіт, С. Червоняк, А. Олексий, Є. Кашуба.

Попередня голова Л. Слобода сказала слово подяки духовному асистентові о. М. Ничці ЧСВВ та всім членикам, а новообрана голова Б. Тиркало, подякувавши за вибір, закликала всіх до співпраці.

Кінцеве слово заохоти сказав о. Ничка.

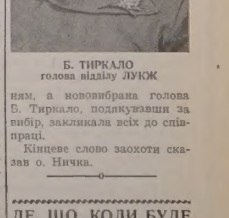

Б. ТИРКАЛО
голова відділу ЛУКЖ

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

Понеділок, 15 лютого:

о 7:30 веч.: в Пластовім домі, 11302 - 100 авеню: загальні річні збори Пласт-прияту.

* * *

П'ятниця, 19 лютого:

о 7:30 веч. в УНДомі, 9620 - 109 авеню: ширші сходини членів і прихильників УНДому.

* * *

Неділя, 28 лютого:

о 4-ій год. пополудні в залі УНО, 10629 - 98 вул.: річні загальні збори Організації українок Канади; теж доповідь з приводу сторічця народження Лесі Українки.

«БОРОТЬБА З ЦЕРКВОЮ ОЗНАЧАЄ БОРОТЬБУ З КУЛЬТУРОЮ»

«ХРОНІКА СПРОТИВУ» ВАЛЕНТИНА МОРОЗА (2)

У Росії нема пожеж

Напевно, Атаманюк й справді не особливо призадумувався, здійснюючи свій „культуркампф". Про його старших уже цього не скажеш. В. Любчик дуже добре знав, що робить, коли спалював бойчукістів, Архипенка, Нарбута і старих українських графіків в Львівському музеї українського мистецтва.

Потім згоріли бібліотеки в Києві, Тарту, Ашхабаді, Самарканді. Ні одна — в Росії...

Говорять, це випадково. Що ж, давайте повіримо. Повіримо, що в Львівському музеї українського мистецтва випадково створили спеціальний відділ «ідейношкідливого мистецтва» (своєрідна камера смертників)... Повіримо, що туди випадково попали тільки українська клясика, що Любчик випадково дістав наказ виготовити списки призначених на знищення речей і що комісія для цієї інквізиції також упала з неба...

А якщо без гумору, то випадковість в «історії Любчика» була тільки одна: цист Перебийніса з Парижа. Виїжджаючи в часі другої світової війни за кордон, деякі українські художники депонували свої картини на збереження в музей. І ось Перебийніс довідувався про свої роботи... Коли він жив у Космачі, то з ним просто поговорив би Атаманюк. Але він жив у Парижі... І було це вже після XX-го з'їзду. Прийшлось розіграти комедію. Любчика звезудили на 10 літ за... український буржуазний націоналізм. За пів року Любчик опинився на волі (тепер займає посаду доцента в Львівському художньому інституті).

Нарешті нам ясно: українське мистецтво нищать українські націоналісти. А тому, що вони націоналісти — це загальновідома істина «шкідника». За всі безглуздя Сталіна і Хрущова несе відповідальність «шкідник». Немає хліба — «шкідник,» свині дохнуть у колгоспі — «шкідник». У Західній Україні все зло (в тому числі повінь в 1969 р. у Карпатах) походять від «націоналістів».

«Трудящий» з Домбасу, перетворений у робота кінськими дозами горілки і кінською працею, повірив у «шкідників». І до цього часу вірить. Але західний українець не настільки перетертий у ступі обезкультурювання і деморалізації, щоб повірити в «націоналізм» Любчика. Любчика знають широко. Про його подвиги вже написані вірші.

Треба зберегти для нащадків також ім'я Литусові — колишньої завідуючої Станіславського краєзнавчого музею. Прийхавши в ролі носія культури у відсталу Західну Україну, Литуса мала ясні інструкції — як і Любчик. У 1953 році вона знищила унікальні речі — роботи Вахнетюка, Шкрібляків. І тут був складений акт — так же, як у Львові. Ні, за власним розсудком Литуса не зробила б цього...

Так же, як жаден місцевий капрал не рішився б улаштувати масовий розстріл кобзарів у 30-ті роки.

Литуса торощила речі з «хрестами». Взагалі: руйнувати основи нації вигідніше всього під виглядом боротьби з Церквою. Церква містільки зросла в культурне життя, що неможливо занапастити її, не пошкодивши духової структури нації. Неможливо представити традиційні культурні цінності поза Церквою.

Церква й духовенство

Необхідно врешті зрозуміти: боротьба з Церквою означає боротьбу з культурою. Скільки раз націю спасала саме Церква? Особливо в таких умовах, коли зміна віри означала зміну національности. В ряді сіл Холмщини українці говорили по-польському. І залишались українцями, поки придержувались української віри і Церкви. Так же й польська родина в українському селі ніяк Житомирщині чи Поділлі століттями залишалась польською (навіть не знаючи польської мови), — поки була католицькою.

В умовах Східної Європи Церква була єдиною силою, незалежною від влади. Візьмім українське відродження в Галичині — яку мізерну роль відіграв тут учитель у порівнянні зі священиком! Учитель був державним урядовцем і тремтів — щоб не вигнали його зі служби. Більшість діячів української культури в Галичині вийшла з духовного середовища. «Священика» багато і справедливо критикували, але не треба забувати, що сєме на ньому держався український рух.

Можна сміло твердити, що століню, до якої розбивалася польонізація в Галичині, була українська Церква. Неможливо зламати людей, зробити їх рабами, поки не вкрадеш у них свята, поки не збуриш традиції, не розтопчеш їх храму.

Але завжди від храму відганяють нагайками. Лукавий чаклун з естонського епосу обіцяв велетневі Калевіпоєгу все — тільки віддай одну «непотрібну» річ: старовинну книгу. Наївний богатир, який звик напружувати мускули, а не мозок, погодився. Потім жалував, але було пізно: це був заповіт Бога-Отця. Наш Іван також часто віддає, не подумавши. Класичне ще українське: об'явити духовне багатство нації «непотрібним пережитком», «опіюмом народу». А потім знайти ліверс — Любчика, який за 25 карбованців спалить і поріже все, що завгодно.

І тут на допомогу приходить інстинкт самозбереження. Вибухає голодна акція протиру. Того спротивну, яким живе нація і будується взагалі. Людину вже «заговорили», вже переконали, що це «пережиток», але чомусь вона не піддається — як ті робітники з роману Гончаря. Вони «від колиски» знають, що собор «непотрібний», вони його не завважують, але щось їм не дозволяє віддати собору на наругу.

В часі масових нормальських нападів, коли вся Ірландія палала пожарами, ірландці передусім хоронили сагн. В бою ірландського співцабарда ніхто не мав права торкнути мечем, хоч він своїми піснями інколи рішав успіх битви в користь противника. Такими ж правами володів співець у черкесів. Інстинкт підказував, що носія духа треба берегти.

Підтримувати рух за церковну єдність

Учасники пленарної сесії секретаріяту СКВУ (Світового конгресу вільних українців) заявили підтримку справі патріярхії Української Католицької та справі єдности Української Православної Церкви.

На сесії, що відбулася наприкінці січня в Нью Йорку, ухвалено звернутися «з проханням до ієрархії Української Католицької Церкви дальше вести акцію перед Апостольським престолом для успішного завершення справи патріярхату».

«Релігійна свобода» в Чехії

Керівник чехо-словацьк о і комуністичної партії Густав Гусак заявив, що «наша конституція» забезпечує свободу віри, однак зразу застеріг, що цією гарантією не можна «зловживати», «змішуючи релігію з політикою».

Водночас з Відня подали вістку, що в Чехо-Словаччині відбуваються збірання, щоб наново організувати «вірне режимові» духовенство.

Група режимових священиків розлетілася на весні 1968 року, не маючи підтримки Дубчека.

14 ДНІВ В УКРАЇНІ

ДИВЛЮСЯ НА СВОЄ РІДНЕ СЕЛО

о. Михайло ШЕВЧУК

Служба Божа в церкві буде о сьомій годині ранку. Служитиме отець Н., мій друг. Так мені казали.

Я цікавий побачити найрідшому мені церкву: храм мого рідного села.

Церква, вкрита високими липами, яснинами, берестами, тополями, наче доказує своєго віку. Зросла в землю, принизилися, мов би зі сорому, що на ній поржавіла бляха.

Якою веселою завжди здавалася ця церква! З дитячих років її пам'ятаю. Бував у ній і пізніше. Де ділася радість колишня?

Дзвонити тепер не вільно. Як ми увійшли до церкви, починалася звуконіка Служба Божа. Було п'ять осіб: четверо старших жінок. Проказували молитви. Служиться літургія: співний діялог священика і дяка.

Кидаю оком по церкві. Теж і тут рушників — рушників... Такий тепер стиль усюди. Вишивками покривають біду, якої усунути не можуть.

Чи не могла б у селі бути якась відрована церковна? Адже є в селі муровані хати, За цієї влади в Україні ніде нових церков не будують; навіть не відновляють ті, що були знищені у війну.

На Бога надія! Стільки всякої заразн зазнав лиха. Був далеко, де не хотів бути. Вернувся якось...

«Вітай, друже, ледве вірю», писав я. Закінчив так: «Для бога над усе та для ідей. / Віри, труди положім, / І чим жи-ти, далі жиймо, / Цим до смерти дорожім». Цей привіт — не викликав захоплення. Знаю про це. Я не писав до мого друга безпосередньо.

Тепер розумію, що краще було тоді вірша не посилати, По Службі Божій підходжу до о. Н. Як же він постарів! Пізнати не можу. Ми привіталн один одного. Ця ні словом не згадував про торішній приїзд.

Запрошую його до нашої хати. Каже, що насамперед мусить іти до М. Це хата вдови по дякові, що помер. Вона хвора. Дочка при ній, що її знаю. Одна кімната є пристановком для мого друга, коли приїздить зі Л. обслужити село в потребі.

Після цих відвідин ідемо до моєї сестри, на снідання. Тут з'являються різні відвідувачі. Багато розмов, але розмови не було. Не в'язалася. З моїм другом я не набувся, ні наговоритися. Йому спішно було, бо ось-ось від'їздив автобус. А я й забув записати його адресу. Потім я подумав, що втратив нагоду і ледве чи щось направлю, маючи такий обмежений час.

Рад би я зайти в кожну хату в селі. Та це не неділя. До того — час жниц.

Іду до шваґрової теші. Їй — 89 років. Має параліч, мову втратила. Другий її син, мій друг з дитячих років, тепер за океаном. Торік його другжина з дитиною були в селі. Тепер іду я, бо й тільки радости тут буде.

Старший син хворої жінки був на Сибірі. Вернувся, збудував муровану хату. Працює в колгоспі. Прибіг зустріти мене. Як трохи поговорили, тоді пробують підвести матір. Вона дивиться. Чи пізнала мене? Кажуть, що деколи пізнає людей. Робило світлину. Це вже другу хвору відвідав я до допудня!

Оглядаю хату й подвір'я. Колись це була багата родина.

У другій половині хати живе старенька жінка. Знаю її добре. Дуже завзята й дуже заradна була. Родом аж з третього селз. Вийшла заміж за вдівця, що загинув, як мій батько, в перший світовій війні. Вийшла заміж вдруге. Була мачухою для чотирьох дітей, мала свої 4 дітей. За всіх добре дбала. Один з хлопців, не з рідний син, закінчив гімназію. Другої такої, проворної жінки в селі, здається, не було.

Аж ось приходить один з її чуків. Він «влада» в колгоспі: бригадир чи щось таке. Має аж дві хати, обидві муровані. Обід ми їли у «старій». У гості приїхав його брат з-над Чорного моря. З жінкою і двома дітьми.

В альтані, сплетеній з винограду, велись розмови. Обід був знаменитий: і мисцева курка, і чорноморська риба, й інші присмаки. Чорноморський гість — не меншa сенсація, ніж гість з Канади. Може, й більша.

Полюдузні всі наша родина, 12 душ, іде пішки на цвинтар. Ніколи мені, малому, не було сумно йти в цей кінець села. Восени 1918 року в мамиїній родині був похорон. Хоронили тітчин о г о брата, вояка УГА. Я ще був надто малий, щоб сумувати, але вже трохи розумів, як славили вояка. Промовн, дзвони, а людей, теж з інших сіл, було страх багато. Може, це був найбільший похорон у селі. Пам'ятаю, що я тоді думав: не жаль умерти й мати такий похорон!

1915 року поховали там мого діда. Не хотів їхати з москалями на «форшпан». Виправдувався старістю. Так його побили вилами, що незабаром помер. Це я бачив і не забуду ніколи. Але похорон чомусь мені не запам'ятався.

В другу світову війну тут поховали дідового правнука: волка-партизана. Прошитого кулями принесли сюди крадькома його товариші. Похований близько своєї бабусі. Що за сміливий був той хлопець! Згинув на 22 році життя.

Мій батько похований у Будапешті. Де похова ю т ь мене?

Йде дощик, над нами — хмари. Нече сумують з нами. На цвинтарі — тиша. Давне горе вже не болить. Мої діди спочивають у рідній землі. Не вони ждуть потіхи від нас, а ми — від них. Вічна вам пам'ять.

Ми помолились, а я, не зважаючи на негоду, зробив декілька світлин.

Нова частина цвинтаря вирізлядає досить добре, зате давній цвинтар занедбаний. Усе позаростало бур'янами. Чому це так у нас? Український похорон — гарний і зворушливий. Але скільки ми — в Україні і поза Україні — маємо справді гарних цвинтарів?

Бердичівська ніч

СПОГАД ЖІНКИ-В'ЯЗНЯ

КІНЦЕВА ЧАСТИНА

I

Згубивши своїх, через труни й рановних я збігла в коридор, тут було зовсім темно. Надвері торохтів кулемет і вибухали ручні гранати. Освоївшися з пітьмою, я побачила гурт людей по другому боці коридору й побігла туди, де була наша група, але вже не вся. Не знали ми, чи решта розбіглася кудись по тюрмі, чи, може, не дай Боже, після першого блиску волі, ніколи вже не побачити їм її.

Ми примістилися на ліжці в кімнаті тюремного лікаря, молилися, бо здавалося нам, що, замість сподіваної скорої волі, прийшов для нас страшний кінець. Вже було чути, як кулі блукали по тюремному коридору, шукаючи невинних жертв.

Раптом щось велике гепнуло через двері з подвір'я на долівку, якраз перед нашими дверима. Це був мішок зі сіном, облитий бензином. Слідом за ним упала бомба тертмітвка і пролунав страшний вибух. Наразі все охопив вогонь, спалахнув мішок з сіном, двері, долівка. Все довкола стало в полум'ї, і червоні язики загородили нам вихід. Ми - подалися назад, поближче до вікна, бо дим душить у горлі. Тоді Дмитро наказує:

«Швидко коци на голови, щоб не горіло волосся, і митью через вогонь на другий бік коридору в убиральню. Убиральня бетонова, в о н а охоронить нас перед вогнем».

Ми кинулися щасливо через вогонь та попід стіни коридором в убиральню. Лише не всі тудди побігли. Не кажеи з нас мав щастя перебігти перехрестя коридору, яке майже безупинно протинали кулі. Мій брат упав, не добігши, бо улізмок ранив йому коліно.

В убиральні було вже повно людей. Сиділи попід стінами, тиснулися один до одного, лежали на бетоновій долівці одні на одних, і щасливі були ті, що під слодом, бо охоронить їх від кулі тіло друга, що зверху. Мені припало сидяче місце на хребті голосого друга. Хоч в убиральні було препогане повітря, спека і тіснота страшна, всі тиснулися докупи, нікому не хотілося вийти від дверей. Двері в коридор були відкриті. Сиділи ми так тихо, прислухаючися до енкаведистських пострілів. Час від часу монотонно тріскотів кулемет, проривалися зойки ранених друзів, що тут чи там по камерах проснли розпачливим, конаючим голосом: «Добийте, ой друзі, добийте!»

Крики раненних лунали по темних коридорах, блукали по камерах і несамовито врізалися в наші вуха. За кожним разом, чуючи це, ми тремтіли, здригалися всім тілом, аж знову свіжий голос, свіжа жертва продовжувала той сумний і жахливий стогін.

Коридором поміж кулі снувалася Настка. Загледіла до тут то там по камерах, заглянула до нас у убиральню, ще й кликала її до себе, тягнула — не хотіла. Пішла, зареготавшися божевільно. І дико, несамовито, ще довго лунав її божевільний сміх, розсипаючися по розбитих, порожніх камерах. Потім вона затягнула таким же диким голосом переможну пісню про Україну. Голос цей то відзвучав, то зближався, будив у нас жах, виклнкав дрож у тілі. Раптом на півслові урвався, втих і замок без зойку.

II

Кулі ставали теж щораз рідші, аж врешті просвітала остання і замовкла. Ми почули кроки кількох важких кобіт і після голоси:

«Где они?»

(закінчення на 3 стор.)

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (38)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Тринітар припіднявся з місця.

«В давнину гостям ноги з дороги мили, а гетьман своєму гостеві змие спину».

«Добре, що не голову. Король хотів мені на голові писати, на тонзурі. Та я не дав. Тонзура, — річ свята. До того, хоч як її прикрий, може вилізти наверх і тоді був би скандал».

«Вбили ж би, козаки, пізнавши патра».

«Ой били ж би, милостє ваша!»

«Обнажай тілесо своє, преподобний отче!»

ПІДПИСАЛИ

Гетьман Мазепа мав повне право бути вдоволеним з того, що вичитав на спині патра. Король Карло, йдучи слідами свого попередника Карла X Густава, гарантував право гетьманові й українським станам, на цілій області, на якій є східна Церква й на якій народ балакає окремо від московської і польської українською мовою.

Це обновлення шведсько-українського договору з року 1657 було, безперечно, першорядним дипломатичним успіхом гетьмана Мазепи, котрий не вдоволявся станом свого теперішнього посідання, а нєвтомно прямував до об'єднання всіх українських земель, кажучи, що як летіти, то з великого коня.

Цей великий кінь і стояв отсе перед ним готовий до дороги.

Король Карло признавав Україну самостійною державою. а її гетьмана титулував князем і гарантував, що титулу цього і всіх йому належних прав не нарушить. Війська шведські, які увійдуть на Україну, будуть оставати під начальним керуванням українського князя-гетьмана і всі українські землі, які добудуть шведи, належатимуть до України. В забезпеченю, що Україна зі свого боку додержить договору, король Карло вважав потрібним на час війни обсадити своїми військами городи Стародуб, Мглин, Батурин, Полтаву, Гадяч.

Крім писаних пунктів, отець тринітар передавав гетьманові від короля деякі усні інструкції. Від нього довідався Мазепа, що договірний акт виготовляє перший міністер короля Карла, граф Пінер і що при найближчій зустрічі цей важний історичний документ підпишуть оба контрагенти, себто король Карло XII зі своїми відповідальними міністрами і князь Мазепа з українськими генеральними старшинами.

Гетьман перехрестився тричі.

«Богові хай буде дяка». «Во віки вік», — додав від себе патер,

«А тепер», — звернувся до нього гетьман. — «підеш, отченьку, до нори».

«Я?»

«Не бійся. Нічого тобі там не станеться. Це так про людське око. Поставлю сердюків на варті коло хлопної, а вночі поїдимо до себе, ніби то на добит, а в дійсності на вечерю. Завтра опівнеці, а там подумаємо, як діло повести дальше. Кривди за свою службу не матимеш».

«Вірю».

Патер накинув на себе кобеняк, понурив голову, як винуватець, і пішов під сторожею сердюків, котрих покликав гетьман, наказуючи їм, щоб добре стерегли цього чоловіка й не дали йому зробити ніякої кривди. «Щоб йому ніже один волосок з голови не злетів!»

Надходили старшини.

Орлик і Ломиковський стояли біля окопів і палко розговорювали між собою.

Головною вулицею табору надходив приділ Полуботка Горленко. Козаки обабіч йому дорогою вклонювали. З бічної, перехресної вулиці видно було лубенського полковника Зеленського. Ішов зі своїм писарем полковим, живо розкладаючи руками. На всіх помітне було якесь збентеження, мало того, — тривога. «Спішно їм приставали до шведів», — казав гетьман. «Доведу до того, що зажадають від мене, щоб не казали пізніше, що це було моє бажання, а не їх воля і що гетьман самовільно на т а к е важне діло рішився».

Відсунув воріття і підійшов до першої сторожі.

Сонце сходило з полудня. Табор був озолоченний його блеском. Гетьман залюбки дивився на цей великий, живий образ, повний гамору і руху. «Січ» — погадав собі. «Що ти вдієш! Де не станеш табором, робиться з нього кіш. Не так, як у других арміях. Тут є своя традиція, свій темперамент, з котрим треба вождові числитися. Віддавати тих людей під московську команду, значить, відібрати їм охоту битися за отє ґнє, власне життя. А який це вояк, що нерадо б'ється? Цар хоче мене зробити вождем над своєю кавалерією, а Карло віддає усі военні сили, свої і мої, які лише будуть на Україні, під мій начальний провід. Це різниця. Ще й яка!»

Орлик і Ломиковський побачили гетьмана і кланялися йому. Гетьман рукою кликав їх до себе.

«Ось і Зеленський надходить, і Горленко», — сказав гетьман.

Ломиковський кивнув їм, щоб скорше йшли. Ті прискорили кроку.

Зеленський відправив свого писаря і звитався з гетьманом. «Прошу ще так зі своїм писарем балакать?»

«Не дають мені спокою, — щоб приставити до шведа. Вже й козаки про те плещуть, прямо здурів народ».

«Все та сама пісня!» — сказав гетьман. — «будь ласка, в шатро».

Перейшли перший передділ, у другім, гарно полтавськими узорами вишиваним, крізь малі прорізи, ніби віконця, падало яркесонце й золотими квадратами лягало на пів, вистелений грубим, турецьким ковром.

«Ще нам Апостола бракує», — сказав гетьман сідаючи у складане, похідне крісло. «Сідайте, будь ласка», — запрошував гостей. «Пиліпе, налий чарки, на сухо не добре говорити, в горлі дере».

Генеральний обозний і полковники вихилили спорі чарки угорського вина.

Надійшов Апостол.

«Можемо починати», — сказав Орлик. «Говоріть ви, пане генеральний обозний».

Ломиковський в і д к а шельнув. «Це, що перед вами лінію сказав лубенський полковник, суща правда. Прилипають до нас люди, як мухи до меду: „переходіть і переходіть до шведів". Боюсь, щоб ребелії якої не було, бо і козаки, і народ такої злости до москалів дібрали, що довше їх у вірності цареві не вдержиш».

«Ніяк не вдержиш», — потвердив Горленко. — «Мій полк прямо зубами скрегоче, гляди, і кинуться на царських драгунів».

«Козаків», — почав Апостол, підкручуючи свій химерно закарлючений вус, — «козаків можна ще якось здержати, то карами, то нагородами, але що робити з посполитством по селах і по городах, коли там ніякого війська нема?»

«Ось а моїх Лубнів», — жалувався Зеленський, — «доносять мені, що там заброєні товпи всіляких п'яниць та голытьак спокійним людям проходу і проживання не дають. Недавно тому таке товпище побило до смерти арендаря, а старшина ледви живий утік. Бочки розбивають, трунки розливають усякі пакості чинять».

«В Стародубі», — приткував Орлик, — «не краще. Скоропадський пише, що там шевці, кравці, лимарі і весь чорний народ напали на тамошнього війта, пограбували його, з погребів закопане вино добули, попилися і жидів потурбували».

«Що ще?» — спитав гетьман. «Приходіть з вістями Іова, страхайте мене!»

В голосі його відчувався ніби гнів, а ніби злоба.

Старшини при н ш к л и. Не знали, чи вести балачку дальше, чи перестати, щоб не гнівати ясновельможного.

«Чого ж ви мовчите? — Не скривайте нічого, кажу, що діється під моїм регіментом, тепер, к о л и нам порядку треба і спокою. Кажи, прилуцький полковнику, що ти чув!»

Горленка вразив т о н гетьманської мови. «Бачу, що милість ваша нерадо слухаєш нас, твоїх вірних старшин».

«Годі мені радо слухати, що після 20 літ моєї важкої праці твориться таке безладдя. Говори!»

«Доносять, що в Мглині сотника до смерти приколотили і три дні в тюрмі тримали. Коли б не товариші сотенні, то живим не остав би».

«Це вже недобре», — зірвався гетьман. «Сотник голова в своїй сотні, управитель її. Це діло треба прослідити. Безкарно такого бешкету не пустимо. Що ж дальше?»

«Сміливість гулящого народу», — зважився забрати слово Орлик, — «переступає усякі межі закону, послуху, навіть рескпекту, для твоєї особи, пане гетьмане, належного».

«Що ж токого?»

«Гільтаї на гетьманський замок у Гадячі напали, хотіли управителя вбити і розграбити добро, добре, що гайдяцькі міщани до того не допустили».

Гетьман покрутив головою. Більшої вдяки сподівався я за мою працю для добра України».

«Це не наші люди», — потішав його Ломиковський, — «а московські. Московські втікачі й мародери наш народ бунтують. Приставайте, мовляв, до нас і разом грабуймо панів і старшин. Здовж Дніпра гуляють дві такі московські шайки, одна в вісімсот душ з Перебийносом во главі, а друга в тисячу з отаманом Молодцем. Гулящий народ, як шайок другий Булавін не вийшов. В Полтавськім, Миргородськім, Прилуцькім, Лубенськім і Переяславськім полку, скрізь-скрізь неспокійно».

«Скрізь неспокійно...» повторив гетьман і почав пальцями бубнити по столі, що було знаком його невдоволення.

«Яка причина тим небажаним познакам видимої ребелії?» спитав по хвилині.

М'ЯСОПУСНА НЕДІЛЯ

21 лютого

ПЕРШИЙ ЛИСТ ДО КОРИНТЯН: зач. 140

Брати, страва не поручає нас Богу. Бо ані коли їмо, не зискаємо, ані коли не їмо, не втратимо.

Глядіть же, щоб часом ця ваша свобода не стала соблазно для немічних. Бо коли побачить хто того, котрий має знання, що їсть в ідольському храмі, чи ж його совість, будучи немічна, не спокуше його їсти ідольські жертви? Так згине немічний через твоє знання — брат, за котрого вмер Христос. А так гріша-

чи проти братів і ранячи їх немічну совість, грішите проти Христа.

Тому коли страва соблазняє мого брата, не їстиму м'яса повік, щоб не соблазнять мого брата.

Чи я не свобідний? Чи я не апостол? Чи я не бачив Христа Ісуса, нашого Господа? Чи ви не моїм ділом у Господі? Коли ж я іншим не апостол, то однак, вам. Бо ви — печать мого апостольства в Господі.

СВЯТА ЄВАНГЕЛИЯ ВІД МАТЕЯ: зач. 106

Сказав Господь:

Коли прийде Син чоловічий у славі своїй і всі святі ангели з ним, тоді сяде на престолі своєї слави. І зберуться перед ним усі народи, і відлучить їх одних від других, як вівчар відділює овець від козлів. І поставить він овець праворуч себе, а козлів — ліворуч.

Тоді скаже цар тим, що праворуч його: Прийдіть благословенні Отця мого, й осягніть царство, що приготоване вам від основання світу. Бо я голодував, а ви дали мені їсти; мав спрагу, а ви напоїли мене; слабував, й ви мене відвідали; у в'язниці був, і ви прийшли до мене.

Тоді озвуться праведні, кажучи йому: Господи! Коли ми бачили тебе голодного і нагодували? або спрагненого і напоїли? Коли ми бачили тебе чужинцем і прийняли, або нагим і зодягли? Коли ми бачили тебе недужого чи у в'язниці і прийшли до тебе?

І відповідаючи, цар промовить до них: По правді кажу вам: коли ви вчинили це одному з цих найменших братів, то мені вчинили.

Тоді скаже і тим, що ліворуч: Ідіть від мене, проклятні, у вогонь вічний, приготований дияволу і ангелам його. Бо я голодував, і ви не дали мені їсти; мав спрагу, і ви не напоїли мене; чужинцем був, і не прийняли мене; нагий, і не зодягнули мене; слабував, і у в'язниці, і не відвідали мене.

Тоді озвуться до нього ці і скажуть: Господи! Коли ми бачили тебе голодного, або спрагненого, або чужинцем, чи нагого, чи недужого, чи у в'язниці, і не послужили тобі?

Тоді він відповість їм, кажучи: По правді кажу вам, коли ви не вчинили цього одному з цих найменших, то й мені не вчинили.

І підуть ті на вічну муку, а праведні в життя вічне.

Богослужения: лютий

Гр.Юл.Дні — Юліянський календар Григоріянський календар

11	25 Ч	Порфірія св.
12	27 П	Прокопія преп.
13	28 С	Василія преп. Никифора
14	1 Н	2 Посту. Євдокії
15	2 П	Теодота сщмч. Агапія мч.
16	3 В	Євтропія мч. Савина мч.
17	4 С	Герасима преп. Олексія преп.

Софронія св.
Теофана і Гр. Вел. папи
Перен. м. св. Никифора
3 Посту. Хрест. Венедикт.

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie
12. — Гей Скул 10
14. — Норт Стар 10; Ройс 3
15. — Ріно 10
21. — Ріно 10; Гай Прері 2
28. — Гайнс Крік 10; Ройкрофт 3

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 110 A Ave., Edmonton
14. — Лемонт
15. Стрітення — Делф
21. — Восток св. Михаїла
28. — Ст. Майкел

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741
14. — Айрон Ривер год. 10:30 р.
15. — Глендон год. 10 р.
21. — Ст. Павль год. 10 р.
28. — Бонніврд год. 10 р.

о. Г. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501
14. — Восетна
21. — Смокі Лейк
28. — Смокі Лейк

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572
14. — Вайлдвуд год. 10; Едсон год. 2 попол.
21. — Черчіл год. 10; Рочфорт Бридж год. 12
28. Менлі год. 10:30

о. Ол. Захарієвич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835
14. — Голден 8:30; Коперник год. 10:30
21. — Голден 8:30; Голден-фарми год. 10:30. (початок посту по неділях 22 лютого, новий стиль).
28. — Голден 10:30 (початок посту 1 березня, старий стиль).

о. П. Іванець
6036 - 105 B. St., Edmonten
Ph. 434-8279
14. — Скаро
21. — Стар
28. — Лігур

о. Б. Карпчев
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593
14. — Атабаска 10; Бойл 12:30
15. Стрітення — Фрейнс 11
21. — Рімонд Парк 11
28. — Атабаска 10; Бойл 12:30

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345
14. — Ту Гилс, год. 9; Новий Київ год. 10:30
21. — Ту Гилс, 9; Плейн Лейк год. 10:30
28. — Ту Гилс, год. 9; Новий Київ год. 10:30
У Великий піст: Ту Гулс, щосереди, год. 7 веч.; Новий Київ, щоп'ятниці, год. 7:30 веч.

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890
14. — Файделіті 10:30
21. — Мирнам 10:00
28. — Ллойдмінстер 10:30

о. М. Мартинюк
12204 - 113 Ave., Edmonton
14. — Равнд Гіл 11, (загальні збори)
21. — Гей Лейкс 11, (загальні збори).
28. — Кемровз 9; Равнд Гіл 11

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952
14. — Редвотер 9; Федора 10:30
21. — Редвотер 9; Вог 10:30
28. — Редвотер 10:30

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
14. — Стрий
21. Спецшеп

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
14. — Ренфрюл 10 рано; Іниісфрі місто 12:00
15. — Іниісфрі 10 ранч 10:30
21. — Іниісфрі II ранч 10:30
28. — Менвіл 10:30

о. І. Черкавський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent
12. — Дервент 10:30
14. — Дервент 9; Елкпойнт 11
15. — Дервент 10:30
21. — Дервент 9; Вермілюн 11
28. — Дервент 10:30

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
14. — Витків
21. — Норт Бетлефорд: год. 2:30 попол. Радісон
28. — Медовлейк

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
14. — Сматс 10:30
15. Стріт. — Вонда 9:30 - 10:30
21. — Пітерсон 10:30
28. — Гавриловки 10:30

о. В. Фляк
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306
12. — Калворт 9
14. — Калворт 9; Дана 11; Гамболдт 3 попол.
15. — Калворт 9; Бруно 10:30
21. — Калворт 9; Гамболдт 11; Ленігем 3 попол.
28. — Гамболдт 9; Калворт 11; Твей 3 попол.

о. А. Хорунжий
P.O. Box 111, Alvena, Ph. 10
14. — Алвена - місто
15. — Алвена - фарми
21. — Ланіці
28. — Алвена - місто

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.
14. — Вакав; Прудгом 11
21. — Вакав 10 год.
28. — Вакав 10; Сокаль 11:30

БРИТАНСЬКА КОЛОМБІЯ

о. І. Макух
Victoria, B.C., Ph. 384-2293
1112 Caledonia Ave.
14. — Вікторія 10 р.; Шемайнус 3 попол.
21. — Порт Алберні 10 р.
28. — Вікторія 10 р.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИЙ ЗАКЛАД

★ найнижча ціна найкраща обслуга ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАС З ДОВІР'ЯМ ★

М. Пінчлик — управителі — М. Пасемко

PARK DALE FUNERAL HOME

ST. PAUL — PHONE 645-3902 — ELK POINT — RADWAY

Ми будуємо помісність

(закінчення з 4 стор.)

трій уже нині з тих позицій, що їх накреслив, підтвердив й усім нам подав до здійснювання IV архиєпископський синод.

5

Верховне архиєпископство імплікує права рівні патріяршим, цей статус був афірмативно потверджений Блаженійшому Йосифові. Чому ж тоді наш верховний архиєпископ не користується цими правами? Формальне надання патріяршої гідности додає тільки право привілеїв, а не додає нічого більше до юрисдикції. Чи не так?

Відповідь: Я абсолютно згідний. Для мене ці речі стоять у подібному світлі, як ви це накреслили. Але на ваше питання, чому верховний архиєпископ не користується, я хотів би дещо інакше формулювати. Я думаю, верховний архиєпископ здійснює, користується. Поглянути б тільки на його кроки, акти, що їх робить: видання „Благовісника", видання доручень постанов нашому єпископатові, нашим єпархіям-екзархіям, творення уставов центрального управління нашої Церкви — все це є здійсненням його верховноархиєпископських прерогатив. Ідеться лише про те, що не всі владики, не всі складові частини нашої Церкви, черненці чини, парафії усвідомили собі, що вони мають прийняти ці речі (постанови) і їх здійснювати. І це утруднює, правдоподібно, і верховному архиєпископові.

На жаль, нині справа стоїть, так сказати б, на добровільности. Т. що виконують, здійснюють постанови, здійснюють дух верховноархиєпископської конституції, а інші чекають. І я думаю, що ось те вичікування — то найприкріша сторінка цілої нашої нинішньої проблеми, можлив, хтось нам скаже: повинуйтеся верховному архиєпископові.

Це самозрозумілий факт: ми повинні самі це робити і ми не робімо нічого проти Вселенської Церкви, Апостольського престолу, ні супроти особи Святішого Отця.

Це повинно б бути нашою альфою та омегою. І якби цим перейнялись усі наші ревні чинники Церкви, духовенство перш за все, бо від них дуже багато залежить, ну, й ми, миряни, не були конкуратами (тими, що сволікають), ми мали б нині те, що ви сказали: патріяршій устрій без гідности патріярха. Це річ окрема.

6

Синод відбувся, що ж далі? Що ж, якби не стало між нами цієї великої людини — Блаженійшого Йосифа?

Відповідь: Без сумніву, всі люди, які вже дорягли поважного віку, є перед тим самим природним законом і ми також не усуваємо тієї можливости, коли верховному архиєпископові прийдеться відійти від нас. Про це ми, може, не говоримо, але думаємо всі. Ця думка є в кожного в тямці і турботою кожного з нас. Я думаю, що й перш за все турботою особи, про яку говоримо. Я думаю і вірю, що

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка «Українські вісті» ◆ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00: зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

Є КОГО ВЧИТИ, ТА НЕМА КОМУ

Біда, як є кому вчити, та нема кого. Таке становище було донедавна в Едмонтоні та інших містах. Тепер нова біда: вже є кого вчити, та нема кому.

Ця нова біда трохи дивна, коли взяти до уваги факт, що серед учителів шкіл Альберти люди українського роду становлять порівняно високий відсоток. У самому Едмонтоні є їх понад 600. Тим часом у державних школах — публічних і сепаратних — українські мови навчає тепер тільки 15.

Чому так мало? Годі сподіватися, що всі шість чи сім сотень наших учительських кадрів в Едмонтоні, всі без винятку, здобудуть потрібну кваліфікацію навчати української мови. Однак половина могла б це зробити, якби справді хотіла. А зовсім легко Едмонтон міг би мати сто кваліфікованих учителів.

Шкільна влада вже впровадила 6 навчання української мови ще в яких п'ятьох-десятьох школах, але нема вчителів. Є тільки 15. Між ними — й деякі неукраїнці. Навчають, як можуть і вміють.

Є деяка група кваліфікованих учителів, що української мови не навчають, бо в їхній школі є інші, як кажуть, пекучіші потреби. Ім дають інші предмети, деколи й французьку мову. Однак ця група зовсім невелика. Основна недостача в тому, що маємо дуже багато вчителів, але дуже мало з них кваліфіковані навчати української мови.

У цьому числі «УВ» вміщене повідомлення про вакаційний курс методики навчання української мови. Той курс буде в університеті щойно в липні.

Вчителі мають багато часу, щоб цього курсу не пропустити. Відповідно до цього можна і треба скласти свої літні пляни.

Українське вчительство Альберти колись вело українську громаду. На цей час громада не висуває до вчителів аж таких великих претенсій. Однак справа збільшення кваліфікованих учителів української мови — то не завеликі претенсії. Це взагалі не претенсії, а очевидна потреба.

Останніми роками в едмонтонських школах сталося деяке зрушення: кількість учнів, що вивчають українську мову, збільшилася досить значно. Є вже кого вчити. І було б куди більше, та нема кому. Треба більше вчителів.

Рибу можна ловити в серпні; у липні треба спілкувати кваліфікацію.

КИЧКО З ПРИКРАСАМИ І БЕЗ ПРИКРАС

Не забувають жиди про Трохима Кичка, автора протижидівської брошури «Юдаїзм без прикрас». Розшукали прикраси, що їх одержав той советський пропагандист. Знайшли також відомості про час, коли Кичко опинився був у скрутному становищі, позбувшися партійних прикрас.

1963 року Академія наук у Києві видала книжку Т. Кичка «Юдаїзм без прикрас», що викликала чималий крик у ЗДА і в Ізраїлі. Протестували також деякі комуністичні партії на Заході. Хоч Кичко подавав себе за знавця жидівської релігії і, зокрема, Талмуду, його «науковий» твір був бездоганною витівкою проти жидів. Кичко твердив, що Талмуд дозволяє жидам красти в нежидів. Були в його «творі» ще інші вигадки, а до того — карикатури, які з приємністю міг би оглядати навіть Гітлер зі своїм Штрайхером.

Протестували тоді також українці Америки й Канади, бо советський випад проти жидів стався під фірмою Академії наук Української ССР, а багато жидів накрикали на «український» антисемітизм. На цю пору українці майже забули нікому невідомого Кичка. Жиди не забули. Ті пам'ятають кожне добро й кожну кривду. І без перебільшення можна сказати, що з усіх українців нашого часу жиди найчастіше згадують двох: свого бородня митрополита А. Шептицького і жидоненависника Т. Кичка.

У час війни, коли німці зайняли Україну, Т. Кичко був у них на службі. Таке твердять деякі жидівські автори. В московській «Литературній газеті», 10 лютого 1953 р., появилася стаття проти вислужника Кичка, якого викинули з комуністичної партії. Протижидівську книжкою Кичко здобув ласку режиму. Щоправда, у відповідь на протести проти Кичкового «Юдаїзму без прикрас», ЦК советської комуністичної партії 4 лютого 1964 опублікував заяву, в якій були висловлені застереження. Але це були застереження щодо карикатур, а не щодо тексту.

1968 року Кичко написав ще одну брошуру п.з. «Юдаїзм і сіонізм». Вийшла вона з друку в Києві, але не була виданням Академії наук. Ученого «талмудиста» відзначили почесною грамотою. Про це повідомила московська газета «Правда України» (20 січня 1968).

Протижидівські брошури останім часом появилися теж білоруською мовою. Та найбільше їх — мовою московською. Москва є центром і керівником протижидівської пропаганди. Це вже стверджують усі жидівські автори, що пишуть про становище жидів у СССР. Ніхто з Кичка не робить представника українців чи українського ансемітизму.

Не знати, що робить Кичко. Мабуть, вивчає Талмуд. Може, вже дійшов до четвертої частини Міщни, до трактату Авот (Д,Ю), де подана така порада: «Люби просту роботу, не дери носа і не шукай завеликого знайомства з владою».

СТУДЕНТИ В ОБОРОНУ В. МОРОЗА

Українські студенти Манітобського університету збирали підписи протесту проти засуду Валентина Мороза, покараного нібито за «протисоветську пропаганду», хоч він виступав тільки проти руйнації українських культурних пам'ятників в Україні.

У Манітобському університеті наприкінці січня був «Український тиждень», організований Союзом українських студентів Канади (СУСК). Була там виставка картин, виставка народного мистецтва; студенти співали українських пісень.

Наприкінці була дискусія про переслідування дівчін культури в СССР. Учасником дискусії був теж рабин Стайнберг. Про Валентина Мороза говорив проф. Герус.

СВІДЧИТЬ ПОЛКОВНИК РУНГЕ

ЯК КГБ ВЕДЕ БОРОТЬБУ З АМЕРИКОЮ

Пітер ВОРТІНГТОН

Кілька тижнів тому підкомісія внутрішньої безпеки при американському сенаті видала для публічного вжитку копії свідчень Юрія Кротков, колишнього агента советської таємної поліції.

Для читання це був соковитий матеріял — майже неперебиний, з п'ятьними подробицями про кагебістські службові стайні з бльондинками та гіголо, які повсякчас готові звабити на зраду необережних дипломатів чи секретарок забсаєдів.

Це була така хтива гидота, що свідчення багато важливішого перекинчика були переочені й по суті залишені поза увагою преси.

Маю на увазі зізнання 38-літнього полковника Рунге, який перед переходом на бік Заходу в 1967 р. цілих 12 років був таємним агентом у Західній Німеччині.

ВІЙНА БЕЗ ВІЙНИ. Хоч полковник Рунге мало говорив про бльондинок і шантажі, зате він дав картину внутрішніх подробиць про поставу й діяльність КГБ та про напрямні советської політики.

Його зізнання особливо вражають спокоєм, речевістю та безполемічністю. Його свідчення — документ, який Захід для власної безпеки мусить обдумати з усіх боків.

Що ж зокрема каже колишній агент КГБ і советського керівництва, то вони невпинно ведуть війну проти Америки — «головного ворога» за їхнім визначенням.

«Нам, членам комуністичної партії та громадянам, — сказав Рунге сенаторам, — кажуть, що ми перебуваємо в стані війни проти Заходу і проти капіталістичного світу».

Полковник КГБ звернув увагу сенатської підкомісії на те, що советська шпигунська служба розділена на дві головні дільниці. Перша з них займається звичайним збиранням інформації. Друга «вливає» на події у взятих на приціл країнах, тобто політична.

Сам Рунге діяв переважно у цій другій, політичній дільниці шпигунської служби.

„Політична діяльність КГБ — найбільш важлива і найбільш небезпечна для Заходу" — сказав він. „Дуже важливо збагнути, в чому полягає суть діяльности політичної дільниці.

Для КГБ політична інформація важлива для того, щоб знати, які можливості для впливу на різні руки існують за кордоном. Конкретно, як скерувати рух проти війни, щоб він поступово став рухом проти уряду.

Хоч слушну нагоду неможливо створити, то можливо використати її так, щоб контролювати і спрямовувати події у бажаному напрямку... «Політична діяльність цього роду — найбільша загроза для Заходу».

Рунге пояснив, що «політична інформація», зібрана через КГБ у всьому світі, стає базою московської політики. Це виразно виявляється в таких організаціях, як «Світова федерація демократичної молоді», (її, як сказав Рунге, контролює КГБ) чи в інших «фасадних організаціях».

Також, за його інформацією, рухом проти в'єтнамської війни керують зовні, про що членство нічого не знає.

Полковник Рунге каже, що для того, щоб розуміти розмах советського шпигунства, треба зрозуміти саму природу московського комунізму.

Совєти говорять: «Ми не лише москалі, а й комуністи. І як комуністи, ми скромні люди. Ми не хочемо багато: всього-на-всього цілу землю кулею.

«Тільки збагнувши це, можна розуміти роботу КГБ... Комуністична ідеологія існує як засіб для того, щоб дістати геть усе».

Дальше Рунге каже, що СССР не хоче ядерної війни і не хоче сам її починати, навіть якби відчував, що може швидко виграти.

«Ми не хочемо знівечену землю кулею. Ми хочемо цілу, з живими людьми. Проте ми не хочемо миру. Наша війна не фізична, не зі зброєю. Це війна, яка невпинно, кожної хвилини, зростає і наближає нас до того дня, коли Америка, за нашою допомогою, стане комуністичною країною».

«Завдання КГБ — зробити у світі образ Америки гранично огидним. І цього вже досягнено. Ми добре справились з цим завданням: у всьому світі діє рух проти безглуздої війни (у В'єтнамі — ТГЛ)».

«Ми редіємо з війни у В'єтнамі... Хай вони там собі воюють і ст років». Говорить, що географічно ми виграємо війну проти Сполучених Штатів, — із середини. Не зовні.

Полковник Рунге подав московське визначення „мирного співіснування", на яке претендує і якого добивається советська пропаганда: «Мир з іншою країною означає такий стан, у якому ця країна не робить нічого, щоб стримати поступ СССР у будь якій частині світу, якщо йому заманеться туди рушити».

Рунге не розглядає китайсько-московський спір як боротьбу за стратегічні цілі. На його думку, це змагання за те, хто буде лакувати над іншим — і нічогісінько більше».

50 РОКІВ. Він підкреслив, що Советський Союз пройшов велику віддаль: «У 1917 році Московщина (Росія в тексті — ТГЛ) не була дипломатично визнана в світі... Сьогодні, 50 років пізніше, вважає велике політичне рішення не робиться без нашої згоди».

«Тепер країни радо приймають наших представників... Як же це виглядатиме в майбутньому, через 50 років? Ви ж знаєте, що вони справді хочуть чисто все».

Рунге стверднв, що КГБ активно використовує різні комуністичні партії Заходу як джерела інформації та як потенційну нелегальну мережу.

«Кожна комуністична партія у країнах, де вона ще не прийшла до влади, має свій власний шпигунський та підпільний відділи, з таємними членами, що готові, на випадок урядової заборони партії, діяти з підпілля».

Звичайно таємні агенти КГБ уникають прямих контактів з місцевими комуністичними партіями. Проте «деяку справді добру інформацію і зв'язки для глибинного проникнення в урядові кола можна здійснити через поодинокі компартії».

«Коли окремі комуністи потрапляють на важливі посади, тоді видається наказ, на основі збафрикованої стратегії, про виключення їх з партії. Це робиться для того, щоб захистити і замаскувати їх для майбутньої роботи».

Полковник КГБ Рунге безастережно хвалить техніку спритність кагебістів. Як приклад такої досконалости він узяв «відділ документації — найкращий у світі, бо вони довше працюють у цій галузі, ніж будь-хто інший».

Цей відділ може зфабрикувати будь-який родовід для агентів будь-якої країни.

Щодо штучної ідентичности, то, за словами Рунге, кандидат на шпигуна «дає змогу з найкорисніших, бо «канадському громадянинові легше подорожувати по світу через те, що Канада більш нетральна країна».

Проте для советського шпигуна американські документи все ще найцінніші, бо головний удар советського шпигунства спрямований проти США.

З американськими документами советський агент «може їхати куди буде, робити зв'язки з іншими американцями. Дуже тяжко влаштувати когось у Сполучених Штатах без добрих паперів. Ми мусимо «будити» за людьми, що мають зв'язки з Америкою, і сподіватись, що вспіємо когось, чиї документи можна вживати».

ВИШКІЛ АГЕНТІВ. КГБ особливо пильно добирає своїх агентів для закордонних відряджень. Рунге каже, що ідеальним агентом є «багатобічна людина», яку здобійливо вишколюють і це здобійніше перевіряють перед випуском за кордон.

Часто агентів, яких призначили працювати серед американців, посилають у Москву для зустрічів і розмов з американськими туристами м, щоб виявити, чи можуть вони обдурити громадянина країни, де їм доведеться жити нелегально.

Навпаки, часом досвідчені агенти КГБ удають туристів і роблять провокаційні антисоветські зауваження, щоб виявити тих учнів-агентів, які скеровують антисоветські настрої.

Кожний агент КГБ невпинно «розвідує за талантами» серед симпатиків Советського Союзу. Великі урожаї таких „талантів" буяють між лібералько думаючими людьми. Сюди потрапляють також деякі члени парляментів, — люди добрих намірів, — яких, проти їхнього бажання, використовують як прибічників московської лінії.

КГБ тримає справу на кожного американця, що відвідує Совєтський Союз. Провідники «Інтуриста» зобов'язані рапортувати до КГБ про можливі слабості характеру, які можна використати в майбутньому.

Відділ протировідки — найбільший у кагебістській імперії.

ЧОМУ ПЕРЕЙШОВ? Рунге стримавий і незізвенний у своїх оцінках. Він не захоплюється реторикою і говорить, перш за все, про речі, які сам добре знає.

До США він приїхав за спеціяльною візою на зізнання перед сенатською підкомісією.

Пояснюючи причину свого переходу на Захід після 20-річної служби в КГБ, Рунге сказав, що то було поступове усвідомлення справжньої природи роботодавця і советського вчення.

«Я зрозумів, що комунізм і його теорія не можуть дати справжньої свободи — я говорю про таку свободу, яка робить можливим поліпшення власного життя... Комунізм не може дати жодної політичної свободи, яка б забезпечувала індивідуальний вибір».

«Я досить тверезо дивлюся на речі, щоб бачити, що я не в стані змінити напрямок комунізму. Пробувати це — значить знищити самого себе».

Рунге сказав, що під совєтською системою він мав усього досить: безпечність, добру платню, відносні вигоди, обмежену владу.

«Але в той же час у цій системі я не мав нічого... У Совєтському Союзу деякі люди задоволені тим, що їх трактують як тварин. Але не я... Отже, для мене лишилося тільки одне: перейти на Захід. Що я й зробив».

Так говорить колишній комуніст — людина, яка ще недавно була складовою частиною кагебістської машини війни проти Заходу.

«Торонто телеграм» переклав ТГЛ

Ми будуємо помісність

КАЖЕ ПРОФЕСОР ВАСИЛЬ МАРКУСЬ

IV архиєпископський синод був «епохальною подією», сказав в Едмонтоні професор Василь Маркусь. «Ми будуємо помісність».

Гість із Чікаго висловив надію, що найближчий синод усуне деякі неясности, які ще є.

Д-р В. Маркусь є професором Чікагського католицького університету ім. Лойоли. В Едмонтоні він мав прилюдну доповідь, а також дав інтерв'ю п. Григорові Порозінникові, керівникові українських релігійних радіопрограм.

1

✣ Ваш приїзд до Едмонтону зв'язаний з вашою доповіддю на закінчення «Місяця помісности» нашої Церкви. Скажіть, будь ласка, як ви пояснюєте помісність Української католицької Церкви?

Відповідь: Мені відомо, що серед нашої громади багато осіб висловлює сумнів чи взагалі нелясність щодо значення слова «помісність». Я думаю, що воно набрало вже виразного значення в Східній Церкві і в східній церковній термінології.

Це територіяльна Церква, це національна Церква, основана на означений культурній, часто етнічній чи національній спільноті. Такою, таємним були: Церква грецька чи пізніше Церкви, які відділилися від візантійської чи константинопільської патріярхії, а саме Румунська, Болгарська; такою була Руська (Українська) Церква в князькому добу. Такою є сьогоднішня Українська Церква — спадкоємець взагалі східнослов'янського обряду. Колись вона включала й білорусів. Я думаю, що термін «поміснa» ми повинні вживати, бо він визначає точніше наші самоуправні права, нашу самоуправну адміністрацію.

2

✣ В чому історичне значення відбутого синоду в Римі?

Відповідь: Значення його, в моєму розумінні, надзвичайне, просто, сказати б, епохальне. Я порівнав би IV синод до подій, що відбулись може, кількакратно в історії Руси-України. Хрещення України, Берестейську унія — це великі кроки в нашій Церкві, коли ми знову верталися до єдности з Апостольським престолом, і ніні, коли ми, ствердили на чолі з нашим первоієрархом чи владики ствердили прив'язання до традиційної самоуправи, до синодальних форм влади і до того, що наша Церква хоче сама собою управляти згідно з традицією, згідно з привілеями і новим правом, прийнятим II Ватиканським собором. Це, на мою думку, подія надзвичайної ваги.

Якщо б ми всі її зрозуміли, чи дійсно відкрили б нову сторінку в житті нашої Церкви.

3

✣ Чи рішення синоду зобов'язуючі, чи, може, потребують окремої апробати Святішого Отця?

Відповідь: Я особисто думаю, що рішення зобов'язуючі. Владики на чолі з верховним архиєпископом поінформували Вселенського архиєрея, повідомили його, що вони переходять на традиційну форму самоуправи, яка їм належиться згідно з традицією і згідно з постановами Вселенського II Ватиканського собору. Вони повинні здійснюватися без того, щоб були після факту затверджені і нема чого чекати на формальну конфірмацію, формальну апробату.

Вважаю, що вони вже є правом нашої Церкви, а владики це зробили, згідно з протоколом, згідно з льояльністю супроти Апостольського престолу. Для мене воно виглядає ясне, і в Церкві були такі прецеденси, коли про певні речі інформувалось, певні речі були прийняті і здійснювались. А так дивлюся на постанови нашого IV архиєпископського синоду.

4

✣ Були завваги в пресі, що якщо ми відзначаємо річницю цього синоду, то найкращим виявом було б саме введення постанов цього IV синоду в практичне життя нашої Церкви. Адже усі наші ієрархи були співавторами цих синодальних рішень. Що ви на це?

Відповідь: Я нічого не маю додати, тільки підтверджую вашу прізвільну постанову, правильні висновки. Властиво, наш теперішній рух, відзначення річниці IV синоду є нічим іншим, як заключком до всіх, до владик, до священників, до мирян, до нас самих, що ми повинні проводити в життя постанови, духовість, ментальність, всю настанову, ту, яку нам накреслив, намітив IV архиєпископський синод. І для мене це засаднича справа.

Ми будуємо помісність, ми будуємо наш патріярший устрій.

(закінчення на 5 стор.)

СОЦІЯЛІСТКА ГОЛДА МЕЇР ПРО СССР:

«Це було моє найбільше розчарування»

Ізраїльський прем'єр Голда Меїр, уроженка Києва, що була першим амбасадором Ізраїлю в Москві, зовсім не вірить у соціялістичні здобутки Совєтського Союзу, який мінбито, за офіційною пропагандою, вже збудував соціялізм, а тепер будує комунізм.

Г. Меїр дала недавно інтерв'ю швайцарській газеті «Вельтвоче» (29 січня).

На запит, яке враження на неї, «соціялістку», зробила перша соціялістична держава, Голда Меїр відповіла: «Це було моє найбільше розчарування. Безкінечне чекання! Ні де бачу, наче сьогодні, ту жінку в бідненькому одязі, з обмотаними у шмати ногами, яка на морозі 40 ступенів нижче зера копала рів, і ті інші жінки, в хутрах, на високих каблуках, що виходили з авта. Коли після сімох місяців я вертала до Ізраїлю, мала я тісі Росії вже аж надто».

З Києва у світ. Голда Меїр чародилася 1898 року в Києві. Батько був столяр. Звався Моше Мабович. Мав восьмеро дітей: три дочки і п'ятьох синів. Усі сини повмирали ще в дитячому віці. Батько поїхав до Америки. Його жінка з дітьми поїхали жити в родинному Пінську, поки колонію не пришле грошей на дорогу за океан.

У Києві ми були вбогі, але там не було погромів; зате в Пінську ми мали страх, сказала Г. Меїр.

До Америки, до міста Мілвокі приїхали 1906 року. Голда з юних літ була соціялістка. «Мої батько й мати були робітники й соціялісти», каже вона. У свій хаті збірали жидівські звичаї й говорили тільки жидівською («їдіш») мовою.

Голда, закінчивши школу, стала вчителькою. Вона зєхопилася сіоністмом і вже в 1921 році поїхала до Палестини. Своєю нареченою Морісові Маєрсонові сказала, що коли хоче з нею одружитися, має їхати з нею. Це він зробив — тля Голди, не заради сіонізму.

«А якби він не був поїхав з вами до Палестини?» Відповіла Г. Меїр: «Я б поїхала сама, хай і з розбитим серцем».

До Палестини молоде подружжя приїхало 1921 року. Спочатку працювали в „кібуці" близько Назарету. «Моє почував себе дуже нещасливо», визнає завзята Голда. Не мав він до такої праці ні хисту, ні здоров'я.

У Тель-Авіві Голда, яка вже у ЗДА належала до сіоністсько-соціялістичної партії, починає працю організаторки робітництва. На розумну і впливову Голду Маєрсон (вона за прикладом інших змінила своє прізвище на чисто єврейське „Меїр") щораз більше звертають увагу ізраїльські політики. 1948 року прем'єр Моше Шаретт призначив її ізраїльським амбасадором у Москві. Від 1949 до 1956 вона була міністром праці, а 1956 року — міністром закордонних справ. У березні 1969 року стала прем'єром Ізраїлю.

«Я ніколи не жадала окремих привілеїв з уваги на те, що я жінка», сказала Г. Меїр. І зразу додала: «Я ще не зустріла мужчину, який би визнав мені слушність тільки через те, що я жінка. Єдиний виняток: мій чоловік».

Чи є різниця між політиком-мужчиною і політиком-жінкою?

«Направду не знаю», каже прем'єр Меїр. «Не знаю, як воно бути мужчиною. Кажуть, що жінки поводяться більш під впливом почуття. Певно, що у жінок більше почуття материнства. Але й мужчини деколи поводяться зовсім під впливом почуття, навіть можуть бути істеричними».

Таємна зброя. Скільки ж правди у вістках, що Ізраїль має таємну зброю?

З другого боку, в європейських газетах пишуть, що в Ізраілі зростає почуття непевности, що й між ізраїльськими керівниками є глибокі розходження.

Як на це дивиться прем'єр Меїр?

«Ми переможемо, бо в нас є таємна зброя, а саме ми не маємо іншого вибору», сказала вона.

Ізраїльське населення складається з людей різних країн, різних ментальностей. Кабінет міністрів не є тут виняком. У нас демократичні порядки. До того ж, ми жиди, «а жиди — індивідуалісти, що люблять вести дискусії й обороняти свій погляд».

«Коли приходить час діяти, ми вміємо об'єднатися. Поді 1948, 1956 і 1967 свідчать про це досить виразно».

В Ізраілі нема ніякого занепокоєння. Такі фальшиві вістки дехто поширює, щоб шкодити нам, сказала Г. Меїр.

«Я не маю песимістичної вдачі. А то чи була б я приїхала до Палестини? Але як бути оптимістом, дивлячись на ставлення арабів? Тричі вони пробували повалити нас, тричі ми перемогли їх, а вони далі говорять, що хочуть нас розбити».

Нема місця для оптимізму ні для песимізму. «Треба дивитися на факти».

Маючи скляпку, напів наповнену водою, оптиміст каже „напів повна", а песиміст „напів порожня". «Фактом є, що води в обох скляпках стільки само. І фактом є, що життя в Ізраілі йде далі».

«Ми верткулися до своєї хати, хочемо тут лишитися і за нашу батьківщину будемо боротися на життя і смерть».

УЧАСНИКИ РІЗДВЯНОЇ ЗУСТРІЧІ В ДОМІ УКРАЇНСЬКИХ ПЕНСІОНЕРІВ ПРЕСВ. ЄВХАРИСТІЇ В Едмонтоні: членкині першого відділу товариства "Добра воля" та мешканці дому.

Перший відділ «Доброї волі» з відвідинами в Домі укр. пенсіонерів

Щороку членкині першого відділу товариства „Добра Воля" при катедральній парафії св. Йосафата в Едмонтоні відбувають товариську зустріч. Цього року товариство відзначує 30-річчя своєї многогранної діяльности і тому членкині хотіли перевести свою річну зустріч троха інакше як минулими роками.

Завдяки підприємчивим культурно-освітнім референткам п-і А. Буртняк та п-і М. Демчук, поріщено влаштувати різдвяне привітання мешканцям Українського дому пенсіонерів Пресв. Євхаристії в їхньому першому році побуту в новозбудованому домі. То мало бути одночасно виразом признання й вдячности нашим піонерам за їхню важку працю серед нелегких обставин у Канаді.

Гарно підготована зустріч-бенкет відбулася в суботу, 2 січня в 5-ій год. вечора. Окрім мешканців та управи й працівниць дому та членкинь товариства „Добра Воля", на бенкет прибув катедральний парох о. Ю. Ковальський, духовний асистент товариства, кол. голова крайової управи ЛУКЖ п-і І. Паваиковська, голова епархіяльної управи ЛУКЖ п-і К. Петецька та гостя п-і Соня Грещук.

Привітання привітала п-і А. Буртняк, а відтак о. духовний асистент склав усім різдв'яні та новорічні побажання та проказав молитву. Поверх 60 членкинь товариства „Добра Воля" та 60 мешканців дому України піонерів зібрало гарно прибраних та багато заставлених смачними традиційними українськими стравами столів.

Після вечері п-і А. Буртняк та п-і М. Демчук обдарували всіх мешканців Дому різдвяними дарунками від „Доброї Волі", а від епархіяльної управи ЛУКЖ книжкою „Для Бога, Церкви й Народу", що її видала Єпархіяльна управа.

В минулому, товариському настрою приявні забавлялися розмовою та співанням колядок, а наші обі господині п-і А. Буртняк та п-і М. Демчук частували всіх гостей шоколядом та домашніми. Меш к а н ц і Дому почували себе щасливими й вдоволеними. Вони розповідали деякі пригоди зі свойого життя, росказували про свою родину, а деякі проводили членкинь товариства по будинкові, показуючи свої кімнати, гарно обладнані вітальні, чепурні та чистенькі.

В год. 8-ій вечора усі зібрані до вітальні, звідки п. Б. Хомяк з радіостанції Кемровз передавав спеціяльну радіеву авдицію, присвячену відвідинам Дому товариством „Добра Воля". В програмі були українські колядки, перекладані промовами та розмовами з мешканцями Дому. П-і А. Буртняк говорила про діяльність товариства „Добра Воля", п-і К. Петецька привітала всіх приявних від епархіяльної управи ЛУКЖ, п-і Н. Крайчі, голова „Доброї Волі" склала привіт та подякувала представникам радіостанції зо їхній труд та передачу програми, а господині Дому п-і М. Петел за допомогу в підготовці бенкету. П-і М. Демчук склала українським піонерам Альберти, та руки мешканців Дому, признаючи й подяку за те, що вони своєю невсипущою працею серед найбільш невідрадних обставин, будували нове життя та кращу долю для своїх нащадків та всіх канадців.

При кінці радіопередачі подинокі мешканці Дому складали побажання своїм рідним.

Парох церкви Пресв. Євхаристії о. протопресв. Я. Федуник привітав товариство „Добра Воля" з 30-річчям його діяльности та подякував за гарну програму в Домі піонерів, а п-і Петел, від імені мешканців Дому подякувала п-і А. Буртняк та п-і М. Демчук за підготовку милої програми, а всім членкиням „Доброї Волі" за участь та допомогу в переведенні програми.

В своєму короткому огляді діяльности „Доброї Волі", переданому через радіо, п-і А. Буртняк сказала, що початок товариства „Добра воля" сягає 1941 р., коли то при церкві св. Йосафата, теперішній катедрі, зорганізовано товариство молодих жінок під назвою „Українське католицьке жіноче товариство Добра Воля". Завданням товариства було працювати не лиш для своєї Церкви й своєї церковної громади, але вести широку громадську працю серед української спільности та співпрацювати з канадськими харитативними та суспільними організаціями. Від хвилини постання молодого товариства велася невпинно жертвенна праця, яка у великій мірі причинилася до розбудови нашого духовного, культурного й національного життя в Альберті. Коли 1944 р. створено крайову організацію Лігу Українських Католицьких жінок Канади, товариство „Добра Воля" прийняло організаційну форму ЛУКЖ й стала її відділом.

Протягом 30-річного свого існування товариство працює передусім для матеріяльної й моральної піддержки своєї парафіяткатедри св. Йосафата. Властвуючи різні імпрези для призбирання фондів, відділ жертвував поважні суми на релігійні, культурно-освітні та харитативні цілі. З рядів членкинь цього відділу вийшли працівники й провідниці ЛУКЖ на епархіяльному та крайовому рівні. П'ять членкинь цього відділу одержали почесне членство ЛУКЖ на крайовому з'їзді ЛУКЖ. Довгі роки многогранної праці товариства на релігійному і суспільно-громадському полі принесли багато користи для нашої Церкви, українського народу й Канади.

З діяльности „Доброї Волі" слід відмітити збирання фондів на будову нової церкви св. Йосафата, співпрацю з Канадським Червоним Хрестом в часі другої світової війни, продаж воєнних бондів та висилку пачок воякам у Европі.

Товариство плекало тіснозв'язки між своїми членкиніями української традиції, влаштовуючи курси та виставки вишивок, писанок та варення українських традиційних страв. Куховарська книжка з поданням способу приготування українських страв, у англійській мові, появилася п'ятьма виданнями, числом 30,000 примірників й тішиться великою популярністю не лиш у Канаді, але й у ЗДА. Багато різних імпрез, які влаштувала „Добра Воля", були не лиш осягом для самого товариства, але рівночасно й осягом української канадської спільности та вкладом в загально-канадське життя.

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

(закінчення з 6 стор.)

ку газету „Руський Голос". Видавцем газети був власник В. Черняк, що походив родом з села Чехи, пов. Броди. Він доробився був гарних грошей в копальні золота в Аляски, злучився ще з двома братами Шеремети й заклали видавництво „Руска видавнича спілка". Шеремета був великим москвофілом ще з дому, а й брати Шеремети теж були приклонниками тої групи. „Русский Голос" виходив через 3 роки, від квітня 1913 р. до червня 1916 р. В цілому вийшло 158 чисел. Гладзик в 1914 р. перейшов до Вінніпегу, де видавав якусь москвофільську газету, а видавництво перейшло на властність В. Черняка. Керівником видавництва був М. Островський, який був одночасно організатором ліберальної партії для слав'ян Західній Канаді.

Островський та й о г о приятелі ізумілися приєднати для своєї ідеї тодішній албертський уряд з прем'єром Сифтоном на чолі, який підпирав москвофілів морально й грошево. В тому часі в Альберті були двомовні школи, тобто в школах вчили по англійськи й по українськи. Тодішній провінційний уряд, а зокрема міністер о с в і т и Дж. Бойл хотів позбутися української мови з албертських шкіл, а „Русский Голос" йому в тому завзя'то допомагав. Українську мову в школах таки згодом знесено. В управі видавництва газети був тоді А. Шандро, який приїхав до Канади малим хлопцем, і небагато орієнтувався в політиці „Русского Голоса". В 1913 р. Шандро був вибраний послом за підтримкою москвофілів. Але Шандро за якийсь час побачив, куди веде політика москвофілів і в 1916 р. опублікував в українській газеті заяву, в якій засудив русофілів і заявив себе українцем. „Русский Голос" оплював усе, що було українське, а зокрема накидався на греко-католицьку Церкву. Під впливом пропаганди „Русского Голосу" москвофіли були зорганізували навіть свої школи в Едмонтоні.

Гідно воював з москвофілами видавний Р. Кремером, П. Рудком, С. Фодчуком та другими щодінник „Новини", який піддержували свідомі українці та греко-католицькі парафії. Діяльність албертських і москвофілів припинилася з упадком ліберального уряду в Альберті та приняттям „Акту" про ліберальних грошей. Але вестахи москвофіли домоглися того, що деякі албертські закони були друковані теж і російською мовою.

Поза Едмонтон, москвофіли мали чимало своїх приклонників в підедмонтонських кольоніях: Ледук, Калмар, Ніску тіз. В тих околицях жило теж чимало наших поселенців з Ярославщини, які держалися твердо своєї Греко-католицької церкви й були добрими русинами-українцями. Багато з них ходили пішком або їхали кіньми до своєї греко-католицької церкви 5-7 миль. З таких добрих греко-католиків залишилися мені в пам'яті родини: Олексий, Харищ, Сичі, три брати Середи, Підгірні, Іваниха, Турти, Бура, Манчаки та другі, яких імен я вже не тямлю.

Назви українець в той час ще не вживали, називали себе русинами, але виразно відрікалися москвофільства та приналежности до росіян. Назва українець почала поволі здобувати собі право горожанства між нашими поселенцями, аж після першої світової війни, загал наших поселенців почував себе українцями, хоч деякі родини залишилися при москвофільстві ще довгий час, дехто ще й досогодні не хоче себе зачислити до українців. В Едмонтоні не стало Черняка й Шеременів, багато відійшло від москвофілів й по фармах. А ті, що лишилися, вже не були такі войовничі, як Черняк чи йому подібні. Залишилися вони русинами, чи, як себе деколи називали, рускими, троха з привички, а троха з упертости.

В Едмонтоні із давних русинів був В. Бойчук, який вряз із М. Мазуром основав був у 1918 р. фабрику содової води та інших неалькогольних напоїв під назвою „Пєрєц Роъз". Байчук походив з буковинського роду, а Мазур приїхав був до Канади десь 1912 р. з Кишинині. Фабрика вийшла дуже добре, але Мазур за якийсь час продав свою частину удівів українцеві І. Маковійчукові. Та спілка держалася досить довго. По якомусь часі Маковійчук продав свій уділ Олексі Шандрові та його синові Михайлові. Згодом перебрав ту фабрику зять Олекси Шандра В. Гавреляк, який дуже добре її розбудував, але перед кількома роками продав сам виріб вод канадській компанії „Доминіон Баттлінг", а будинок та площу управі міста Едмонтону. Так перестала існувати русько-українська фабрика содової води, що вдержалася майже 50 років у руках нащадків наших поселенців.

В. Бойчук розійшовся з Шандром в фабриці води й відкрив був власну фірму-агенцію Пепсі-Кола, яку дуже гарно розбудував. Відтак компанія Пепсі-Кола її викупила. Він взяв досить добрі гроші й відтак уже не зачинав нічого підприємства. В. Бойчук уже помер.

Сьогодні мабуть важко собі-й уявити, які ми тоді були нещасні, що навіть не мали одної національної назви. Русини, галіцяне, австріяки, румуни (буковинці), греко-к а т о л и к и і т д., то були наші національні назви. До того багато англійців, як почуло, що ми називаємо себе русинами, вважали нас за росіян. Не помагали ніякі вияснення. „Все одно казав він" і писав „рашен". В далеко кращому положенні були поляки. Як хтось сказав, що він „полін", то всі знали, що він поляк. Положення змінилося щойно 1918 р., як постала українська держава. Тоді вже цілому світі було відомо, що на світі є українці. Тоді вже й канадці розуміли й знали, що то є українці.

То відбивалося й на виєсках про канадське громадянство, де треба було подавати своє попереднє громадянство. Нам писали або австріяки, або румуни, з згодом поляки. Щойно по довгому часі, за стараннями наших послів, м. ін. теперішнього суді І. Дікура, ми маємо право подавати себе у виєсках за канадським громадянством, українцями. То є великий осяг і ми можемо бути на цього горді. Але до того вела дуже довга й дуже важка дорога.

Я дістав своє канадське громадянство ще як австрійський громадян й так є зазначено на моїому громадянському д е к р е т і. Я й його не зміняю, щоб собі, а може й кому іншому пригадати, як то було прикро, як ми були усякого роду „Іванами без роду", заки врешті стали українцями . . .

РОЗИГРАШ БАЗАРОВИХ КНИЖОК БУК

В суботу, 6 лютого відбувся в залях Українського Народного Дому в Едмонтоні зимовий бал, який влаштувала Єпархія в а управа БУК та у п р а в а УНД-ому. У гарно відновленій залі УНД-ому зібралося чимале число гостей. О 9-ій годині вечора привітав до УНД-ому Преосвященний Владика Кир Ніл, щоб, як духовний опікун БУК, взяти особисто у часть в тій розривковій імпрезі.

Після прибуття Преосвященого Владики, господар забави інж. М. Бойко попросив голову Єпархіяльної управи БУК д-ра М. Снігуровича привітати гостей. Д-р Снігурович привітав Преосвящ. Владику Кир Ніла, о. митрата М. Сопушяка, оо. протопресвітерів, священників та всіх гостей. Він теж склав подяку управі УНД-ому на руки голови УНД-ому п. І. Тимчишина за співпрацю та співуділ у влаштуванні зимового балю.

Він привітав теж сердечно приявних гостей та підкреслив їхнє зрозуміння для справ українських католицьких організацій. Д-р Снігурович сказав, що за мало назвати українцем-католиком, але треба то піддержати ще й ділом, бо віра без діл мертва. Ми деколи маємо великі домагання до найвищих церковних властей, що нам одно, чи вони належаться, але ми деколи забуваємо, що нашим обов'язком є піддержувати наші церкви та наші католицькі церковні організації. Д-р Снігурович подякував приявним за те, що прийшли на зимовий баль та побажав усім веселої забави.

Годину пізніше прийшов до залі УНД-ому посадник Едмонтону д-р І. Дент з дружиною. Д-р Снігурович привітав його від імені українських католицьких організацій та попросив його до короткого слова, д-р Дент відтак прилучився до представників різних організацій, що сиділи за окремим столом. Відтак усі приявні привітали д-р Дента з його днем народження та заспівали йому гримке „многа літа".

В год. 11-ій вечора відбувся розиграш базарових книжок, який справно перевели п. О. Жарський та п. Ю. Хаба. Увесь вечір до розиграшу при дверях продавали базарові книжечки п. О. Жарський та п. М. Наконечний, а гарячими напитками завідували представники УНД-ому, тек і кухню, яка подала дуже смачну й гарно приготовану вечерю. Оркестра „Ехо", під керівництвом п. В. Чорновола, своєю мельодійною й гарною грою причинилася дуже багато до милого настрою учасників забави. Розбавлені гості сиділи при столах далеко поза першу годину ночі, коли сніжинки скінчила грати, гуторили й хвалили милу забаву. Шкода лиш, що управа БУК не влаштовує частіше таких приємних забав, бо іх у нас небагато.

Приявний

Кожний повинен зробити заповіт (тестамент)

(К. С.) — Заповіт (тестамент), то законний документ, в якому людина заявляє свої бажання відносно розпоряджіння його майном після його смерти.

Кожний, хто закінчив 21 років життя, або більше, може зробити заповіт. Тим важливим привілеєм повинен користуватися кожний, хто особисто посідає майно, або землю. У випадку подружжа, здовівік і жінка повинні зробити окремі заповіти. У кожній провінції Канади, крім Квебеку, чоловік і жінка можуть посідати майно окремо, але в Квебеку чоловік і жінка є співвласниками майна, якщо не виготовлено шлюбного контракту, який запереч ує такий стан.

Робления заповіту є важлива справа, яку багато людей відкладають, з тим висилом, що вони вмирають без заповіту. Розсудлива і практична людина повинна зробити заповіт у молодості, коли вона фізично й умово здорова.

Закон про заповіти в кожній провінції точно окреслює законну форму заповіту. Щоб запевнити, що наміри того, хто робить заповіт будуть правильно і недвозначно висловлені, заповіт повинен виготовити адвокат, добре ознайомлений з установленими вимогами і вишколений в ужитку правильної форми й термінології. Деякі провінції, які визнають значіне право, мають закони з подібними вимогами. Якщо заповіт неправильно зроблений, спадкоємець ми би бути позбавлений своєї частини майна, а в деяких випадках цілий заповіт міг би втратити важність.

Щоб уневажнити заповіт можна його знищити з наміром його уневажнення, або зробити пізніший заповіт. Шлюб також уневажнює заповіт, якщо в заповіті не сказано, що він був зроблений з думкою про цей шлюб. Щоб увести зміни в заповіт можна зробити осібний документ, який доповняє, або поправляє оригінал, або виготовити новий заповіт.

Важливим є призначити виконання у кожному заповіті, тобто особу, або корпорацію, якій той, що робить заповіт, передає право розпоряджати майном від його смерти до того часу, коли майно затверджується за спадкоємцями. Виконавцями можна назначити одну, або більше осіб, або трост компанію, або осіб та трост-компанію. Хоч виконавець може вимагати винагороди за свої послуги, його відповідальности утяжливі, вимагають багато часу і не все приємні. Корпорації звичайно вимагають вищої винагороди, ніж приватні особи, але вони запевнять тягліть в розпорядженні маєтком у тих випадках, коли то потрібне.

Плянування розпорядження маєтком

Щодо плянування розпорядження маєтком, заповіт є одною із основних потреб. Одначе, кожний маєток інакший і плянування про його розпорядження, тобто передсмертне рішення власника, як розпорядити його майном після смерти, щоб воно дало найбільшу користь спадкоємцям, буде у кожному випадку своєрідне. Тому, що кожна ситуація інакша, неможливо подати точні правила, чи формули відносно плянування. Не зважаючи і ми можемо дати деякі загальні вказівки, які можуть бути корисні.

Перше, що треба зробити, це зібрати всі потрібні інформації про майно, його вартість, а також про борги, які належать до маєтку. Треба також знати, чи є якісь умови, які обмежують право власника розпоряджати майном. Наприклад, якщо майно було подароване з умовою, що воно повинно повернутися до попереднього власника, або до його родини, якщо він помре раніше, ніж його діти досягнуть певного віку, то власник не може розпоряджати майном, як йому заманеться.

Також треба знати, чи

Мирнам, Альберта: – 80-річчя уродин п-ва Чапельських

П-во Іван і Емілія Чапельські

П-во Іван і Емілія Чапельські, відзначили врочисто свій 80-річний ювілей народження в неділю, 23 серпня 1970 р. З тої нагоди відбулося прийняття на фармі в найстаршого зятя. На прийнятті було прибл. 150 осіб.

Гості складалися майже виключно із найближчої родини ювілятів. Там були 4 сини з жінками та 6 дочок із зятями, 46 внуків та 28 правнуків. Найстарший правнук має 18 років, а найстарша дівчина-правнучка 16 років.

Ювіляр Іван Чапельський прийхав до Канади малим 11-річним хлопцем з родичами з села Старява, пов. Мостиська, Західна Україна. Оставини на фармах в околиці Мирнам тоді були важкі. Піонери переживали всі початкові труднощі, не було ні грошей, ні заробітків. Оставини дещо покращали, як залізнична компанія Сі-Ен-Ар збудувала залізницю через Вермініон, Вегревил до Едмонтону. Ювілят хотів допомогти батькам грішми й 17-річним хлопцем вибрався на працю аж до Британської Колюмбії. Там був на різних роботах через два роки. Найбільше працював він коло достави дерева до тартаків, а деколи й у тартаках при різанні дерева на дошки. Там платили робітникам далеко краще, як на залізниці, навіть на т.зв. екстраргенках.

В 1908 р. ювілят Іван узяв гомстед в околиці Бовалон й троха на ньому попрацював, але не було з чим господарити й він мусів знова йти на роботу, щоб заробити троха грошей. Опісля забрався знова до праці на гомстеді й розпочав уже правильну господарку. В 1912 р. він одружився з Емілією Гриців, яка приїхала до Канади з села Білівці, пов. Броди. Молоде подружжя забралося до праці на фармі й господарка велася їм непогано.

Дуже прикро й важко було фармувати, як прийшла господарська к р и з а. Фармерські продукти та худоба йшли за безцінь. Ювілят завіз 1930 р. до різні 9 штук свиней, що важили 1800 фунтів й дістав за них аж 33.00 дол., тобто по 1.85 дол. за сто фунтів живої ваги (Сьогодні беруть за одну свиню 45-50 дол.). Ще важче було з рогатою худобою. Старих коров не хотів загалом ніхто купувати, бо казали, що з їх продажної ціни навіть не можна буде покрити коштів перевозу залізницею. За збіжжя теж мало що платили, воно йшло майже зовсім даром. Положення поправилося щойна 1937 р., бо тоді платили вже за один бушель пшениці 1.22 дол. З вибухом війни положення поправилося ще більше й фармарство себе вже вповні виплачувало.

Після війни в 1948 р. п-во Чапельські залишили фармуму й випродали усе, бо діти всі порозходилися й ніхто не хотів фармувати. Після того обоє п-ва Чапельські перейшли жити до Едмонтону, де купили були собі чиншовий дім ("румінгт-гавс"), який вели через 10 років. Одначе на старші роки їм тяжко було й то провадити, тому вони продали його й перенесли на Мирнам, де живуть і досі.

З нагоди ювілею діти, внуки та правнуки привітали щиро ювілятів та побажали їм усього добра.

З нагоди річниці уродин ювілят прислав 10.00 дол. на "Українські Вісті". За жертву щиро дякуєм, а ювілятам бажаємо ще багато милих літ прижити.

В 1-шу річницю смерти бл. п. А. Крушельницького в Едмонтоні

4 грудня 1970 р. минув рік від смерти бл. п. Антона Крушельницького-Зиневича, що упокоївся в Бозі, проживши 75 років.

Покійний Антін походив родом з села Курдибанівка, пов. Бучач, Західна Україна. Покійний відбув першу світову війну при австрійській армії, а відтак служив при Українській Галицькій Армії. Після повороту з війни 1920 р., він одружився з Марією Кароліною, дочкою Григорія та Людвини Крушельницьких-Зиневич. В 1928 р. покійний з дружиною виїхав до Канади. Тут заїхав зразу до Бюкенен, Саск., де була родина дружини покійного Марія Кульчицька, а відтак переїхали до Едмонтону, де був брат покійного Петро. Обоє працювали на різних роботах до 1946 р., коли покійний купив готель у Діпа, Ман., відтак у Гретна, Ман., а вкінці в Гейзбі, Альберта, який провадив до 1957 р., коли переїхав до Едмонтону на заслужений відпочинок.

бл. п. А. Крушельницький

В Едмонтоні п-во Крушельницькі були членами катедральної церкви св. Йосафата, Українського Народного Дому, гетьманської організації, Братства св. о. Миколая та давали щедрі жертви українські церковні та національні цілі.

Покійний залишив у смутку свою дружину Марію Кароліну, дочку Галю, зам. за П. Снятинчуком, сина Едварда, який працює в телевізійній стації, дочку Геню та 8 внуків.

Похорон покійного відбувся 8 грудня з катедральної церкви св. Йосафата на цвинтар св. Михаїла в Едмонтоні.

В першу болючу річницю смерти дружина покійного згадала його номінальним богослуженням за спокій його душі та вершком — згадкою: Дорогий мужу і тату, відійшли ви вже від нас. Ви покинули весь світ цей і родину — усіх нас./ Жінка, сини і доні плачуть, що ви вже від них пішли. У далеку доріженьку й звідти не вернетесь вже./ Ви все життя працювали і усіх нас годували, а попри те і на цілі різні ви давали. Ви старались, щоб всі діти школи покінчили, щоби були розумними й другим помагали. Ви бажали помогти всім радою чи грошем, щоб усім нашим людям був із того хосен. Дорогий наш любий тату, праведна твоя душа, ти нікого не покривдив за час твойого життя. Спочивай же, любий батьку, у канадській стороні, і нехай земля та дасть і мир твоїй душі. Хай тобі земля Канади пером, батьку, будде, а ми тебе, найдорожчий, по віки не забудем.

З нагоди поминок дружина покійного передала 15.00 дол. на "Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному Антонові вічна пам'ять.

Дружина Марія, сини, дочки та внуки.

Едмонтон, Альберта: – в 1-шу річницю смерти

БЛ. П. ВАСИЛЯ КОВАЛЬЧУКА

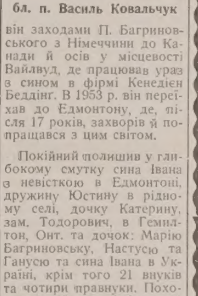

бл. п. Василь Ковальчук

9 лютого 1970 р. упокоївся в Бозі бл. п. Василь Ковальчук, в шпиталі Роял Александра в Едмонтоні.

Покійний походив родом з села Тужилів, пов. Калуш, Західна Україна, де прийшов на світ 24 грудня 1891 р. В 1914 р. його забрали до австрійської армії, з якої він вернувся аж 1918 р., перебувавши у міжчасі 18 місяців у італійському полоні. Відтак одружився й господарив удома до 1941 р., коли виїхав до Німеччини на працю. Після закінчення війни приїхав він заходами П. Багриновського з Німеччини до Канади й осів у місцевості Вайлвуд, де працював уразі з сином в фірмі Кенеден Бедднг. В 1953 р. він переїхав до Едмонтону, де, після 17 років, захворів й попрощався з цим світом.

Покійний полишив у глибокому смутку сина Івана з невісткою в Едмонтоні, дружину Юстину в рідному селі, дочку Катерину, зам. Тодорович, в Гемілтон, Онт. та дочок: Марію Багриновську, Настусю та Ганусю та сина Івана в Україні, крім того 21 внуків та чотири правнуки. Похорон покійного відбувся 14 лютого з церкви св. Юрія Переможця в Едмонтоні на українській цвинтар св. Михаїла.

В першу річницю смерти син Іван пом'янув покійного заупокійною Службою Божою за супокій його душі.

З нагоди поминок син передав 10.00 дол. на "Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному Василеві вічна пам'ять.

Ксіуан, Альберта: – похорон бл. п. Агафії Янішевської

На наших очах відходять з цього світу один за одним наші поселенці з першої імміграції й з них уже мало хто залишився живими. Живо с м е р т и пророділо поважно вже й ряди другої імміграції, яка теж не зазнала тут в початках великих гараздів. До другої імміграції належала й бл. п. Агафія Янішевська, яка, по короткій недузі, відійшла з цього світу в шпиталі в Спірт Ривер, Альберта, в понеділок, 2 листопада 1970 р.

Покійна Гафія прийшла на світ 21 квітня 1895 р. в селі Козина, пов. Скалат, Західна Україна. Її чоловік приїхав до Канади 5 травня 1927 р., а вона сама в вересні 1928 р. Вони жили через два перші роки в Делф, Альберта, а відтак переїхали на гомстед до Пісс Ривер, в місцевості Ксіуан, де, жили до 2 листопада 1970 р.

П-во Янішевські були примірними християнами, добрими українцями-католиками. Вигодували й виховали гарно семеро дітей: дві дочки та п'ятьох синів. Одна дочка вчителює а друга працює в банку. Всі сини фармують. Один син згинув 18 лютого 1970 р. в нещасливому автомобілевому випадкові. То був для покійної дуже великий удар, який вона важко переживала. Дуже болючим була для неї теж пожежа місцевої церкви, яка згоріла від грому. Але парафія дістала асекурацію й відбудувала церкву й покійна мала нагоду ще молитися в тарній новій церкві. В часі будови першої церкви священики перебували в домі п-ва Янише в с ь к и х, який був для них завжди відкритий. Покійна Агафія була гостинна, жертвенна, привязана до всіх; була вірною дружиною своєму чоловікові, доброю матір'ю своїм дітям та милою бабунею для своїх внуків, яких полишила 26.

Похорон покійної відбувся в четвер, 5 листопада. На похороні було дуже багато людей, не лише українців, але й інших. Покійна тішилася великою пошаною серед наших парафіян, бо вона понад усе любила й цінила свою віру, свій обряд та свою церкву. Чоловік покійної Теодор є діяком у наших тутешніх церквах, а покійна допомагала йому своїм співом.

Заупокійну сл. Літургію, похорон та прощальне слово сказав о. Д. Базюк в місцевій церкві Успіння Божої Матері. Після похорону відбувся в Народнім Домі поминальний обід. Похорон покійної Агафії був величавий. Муж та діти покійної не жаліли нічого, щоб в послідне вшанувати свою дорогу дружину й матір.

І я ще раз прощаю тебе, люба приятелько й мила подруго, вже в вічності.

бл. п. Агафія Янішевська

Спи тихим, вічним сном, а земля, на якій ти так любила працювати, нехай буде тобі пером!

Оріянка

З нагоди похорону передано 15.00 дол. на "Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійній Агафії вічна пам'ять.

ПОДЯКА

Дуже щиро д я к у є м о Всеч. о. Д. Базюкові за відслужения похоронних обрядів та за прощальне слово, над домовиною нашої незабутної дружини, матері й бабуні. Дякам складаємо щире спасібі за спів під час похоронів. Дякуємо нашим сусідам: п. Вербовецькому, п. Бикові, п. Журакові, п. Цвілеві, п. Машталерові і п. Вороновському, за несення домовини з тлінними останками покійної. Церковному сестрицтву дякуємо за поміч в приготуванні обіду, без їх помочі нам було б важко його приготовити.

Усім нашим приятелям дякуємо за слова потіхи й розради в нашому горю і важкій жалобі. А всім учасникам похорону дякуємо за віддання послідної пошани слуги покійній. Нехай Милостивий Господь нагородить вам усім своєю небесною ласкою, а покійну прийме до свого царства.

Чоловік, Теодор, діти й внуки.

Спочивай, моя в і р н а дружино, бо ти вже вдома, а я ще тут, в гостях. Незадовго побіч тебе зложать й мої кості.

Пам'яті бл. п. Віри Росінської

Ряди працівників на народній ниві постійно зменшуються. Один за одним сходять вони з цього світу, незамітно, як може й незамітною для широкого загалу була їхня послідовна та повна посвяти праця. Одною із таких щирих працівників на народній ниві, була вчителька бл. п. Віра Росінським, що був теж певічність 23 березня 1970 р. Покійна закінчила середню школу в Полтаві, а відтак стала вчителювати в рідному селі, де її батько був священником. Згодом вона одружилася з Леонідом Росінським, що був теж по-дібним інтересічної міри. Молоде подружжя забралося з великим запалом до праці над вихованням молодого українського покоління. Їхня щира українська діяльність в школі не подобалася совєтському режимові, який хотів мати в школі не українських вихователів, а комуністичних пропагаторів. В 1937 р. Росінського заслано в холодну Сибір й покійна Віра до кінця свого життя не знала нічого про долю її чоловіка.

З Вірою я познайомилась лиш припадково й, хоч наше знайомство було лиш дуже коротке, я, довідавшись про її смерть, хочу пом'янути її „не злим, тихим словом" ату жінку великих прикмет духа й серця.

Покійна Віра Росінська знала добре українське мистецтво, якому присвячувала дуже багато уваги. В часі другої світової війни покійна опинилася в Ганновері, Німеччина, де в таборовій школі навчала вишивання різними стібами. В тому часі вона теж збирала зразки українських вишивок, з яких укладала свій перший альбом вишивок на чужині. Цей альбом покійна, переїхавши до ЗДА, передала до музею в Вінніпегу. Опісля виготовила другий альбом із вишивками зі східної України й передала його до музею Бавнд Бруку. Окрім того покійна передала до музею рушники та інші речі, виготовлені власними руками. Покійна знала дуже добре український орнамент та правила укладання узорів й тому не вдоволялася копіюванням готових зразків мистецтва, але укладала власні взори м. ін. для писання писанок. Під кінець свойого життя покійна виготовила ще третій альбом із вишивковими взорами із Галичини та Закарпаття.

З покійною Вірою зійшла в могилу людина хрящального характеру, тиха, терпелива й глибоко віруюча. Не знала вона ні злоби ні обльди. Була вона людиною великої скромности та далека від якоїнебудь самохвальби.

Нехай же чужа земля, в якій вона спочила, буде їй легкою. Вічна їй пам'ять!

О. Ф.

П. С. З нагоди згадки передано на „УВ" 5.00 дол. За жертву щиро дякуємо.

Келгари, Алберта

25-РІЧЧЯ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ П-ВА Н. КОЛТКІВ

В суботу, 21 листопада 1970 р. о. парох В. Мартинюк уділив у церкві Успення Божої Матері, після Молебеня, п-ву Н. Колтків благословення з нагоди 25-річчя їхнього подружнього життя. Після Богослужби відбувся в Бікон готелі святочний бенкет, що його устроїли в честь ювілятів їхні діти та численні приятелі. За головним столом засіли ювіляти з дружбою, їхні діти, о. Б. Лозинський та п. П. Байрак з дружиною, що були господарем прийняття. Прийняття розпочалося молитвою, що її проказав о. Б. Лозинський. Після вечері господар прийняття переказав коротко життєвий шлях ювілятів. Від їхнього приїзду до Келгарі вони включилися в місцеве церковно-громадське життя та працюють у парафіяльних та світських організаціях. По своїй спромозі, вони теж жертвують на церковні та національні цілі. Ювіляти виховали гарно своїх дітей.

Від імені парафії вітав ювілятів о. Б. Лозинський, а відтак дружба п. Гр. Пундяк. Під кінець гостини господар прочитав привіт від прем'єра Альберти Г. Строма, а дочка вручила ювілятам в дарунку від усіх приявних столове начиння.

З переведеної на пресу збірки передано 9.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а п-ву Колтків б а ж а є м о всього добра та многих літ.

Учасник

Друкарня „Українських Вістей"

ВИКОНУЄ:

- журнали
- фірмові коверти
- афіші, летючки
- фірмові листи
- візитівки, білети
- книжки
- базарові квитки
- брошури
- весільні запрошення

(закінчення на 7 стор.)

Мої канадські шляхи

УКРАЇНЦІ И МОСКВОФІЛИ

В. ГАВРИШ

Вибух війни 1914 р. приніс зі собою важке господарське положення, як я вже згадував передше, бо наші поселенці, які накупили були багато будівляних площ, потратили їх. Ніхто нічого не будував, а податки треба було платити. Власники площ теж не мали грошей і міська управа забрала площі за податки. Подібне положення було й з хатами. Чимало наших людей мали незлий прибуток від винайму домів. З вибухом війни й те скінчилося. Робітники не мали праці, не мали де заробити грошей і не мали чим платити за винайм домів. Тому доми стояли пусткою. Деякі власники домів пропонували доми на мешкання даром, щоб лише хтось в домах жив й щоб діти не вибивали вікон. Але не було багато охочих і на те. Люде тікали з міста на фарми, де було бодай що їсти. Тому багато домів у той час мали позабивані вікна дошками, щоб захоронити їх від знищення.

Окрім матеріяльних клопотів прийшли на наших поселенців ще й інші клопоти. Я також уже згадував про те, що вся австрійських громадян, а ними були майже всі наші поселенці, уважали за ворогів Канади, бо Австрія була у війні із Англією, а Канада була англійська домінія, отже тим самим ми були й ворогами Канади. Тому всі австрійські громадяне, без уваги на те, чи вони себе записували греко-католиками, чи рутенцями, чи галичанами, мусіли себе реєструвати в поліції, як ворожі чужинці й постійно на поліції голоситися. Деяких навіть позамикали були до ізолюючих таборів. Ті причини не сторкали лише наших москвофілів, які проголосили себе рускими, належали до церкви св. Варвари, яка була руско-православна, й дістали від священика тої церкви посвідки, що вони русскі й не мали обов'язку голоситися на поліції. Наші москвофіли були діяльні вже передтим, але передше ними ніхто не цікавився. Тепер, після вибуху війни, вони підняли голову.

Вже в листопаді 1911 р. о. П. Божик, який вийшов душпастирював і номер у греко-католицькій Церкві, видавав в Мондері газету „Православний Русин", яка обстоювала „Православну віру Руси святої". Одначе та газета довго не вдержалася.

В 1913 р. до Канади приїхав з ЗДА В. Гладик, який передтим видавав якісь москвофільські газети в ЗДА й там поскарився з усім. Він почав видавати в Едмонтоні москвофільську газету „Канадскій Русскій Голос". Ціла та газета була написана в москвофільській мові, яка була мішаниною церковно-слов'янської мови з українською. Ця газета була дуже ворожа до всього українського. Вона висміювала все українське, називала Шевченка „Шавченком", Україну „Малоросією", а українців „Малороссами". Вона висміювала й українську церкву, називаючи її „Малороссійською церквою". Вона висміювала й українську церкву, називаючи її „Малороссійською церквою". Вона висміювала й українську церкву, називаючи її „Малороссійською церквою". Вона висміювала й українську церкву, називаючи її „Малороссійською церквою".

ELIK'S BOTANIC HERBS

Лікування зелами у вигі порошку. НЕ ТРЕБА ВАРИТИ — НЕ ЗАНУРЮВАТИ В РІДИНУ. Приготовані рекомендами аптикарем. Вони принесуть знамениті вислови. Вони помагають просувати отруйні збиті відходи з системи травлення, діють на печінку і побуджують жовчеві соки, що спричиняють правильне виворожування кишок. Вони вибудять, централізують СЕЧОВІ КВАСИ І ВАПНЯНІ СОЛІ, які замість нейтралізують СЕЧОВІ КВАСИ і спричиняють **тугість, опухнення, болі та хоробливість.**

Без різниці, як ви застарі, або як знехочені, спробуйте ж нову ціку цього лікування зелами, які принесли полегшу у вище згаданих недугах багатьом терплячим.

Ціни: $2.50 і $3.50

ELIK'S DRUG STORE

Dept. UW

222-20 St. W., Saskatoon, Saskatchewan

СПЕЦІЯЛЬНІ ПОСИЛКИ В УКРАЇНУ

ВПОВНІ ОПЛАЧЕНІ ТОЙ, ЩО ІХ ДІСТАЄ, НЕ ПЛАТИТЬ НІЧОГО

СПЕЦІЯЛЬНА 1 $47

10 фунтів чистого вершкового смальцю, 10 фунтів пшеничної муки, 10 фунтів ризу, 10 фунтів цукру.

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК, ЯКИЙ ВИ МОЖЕТЕ ПОСЛАТИ ВАШИМ РІДНИМ

ФУТРО З ШТУЧНОЇ ШКІРИ

Надзвичайно вартісне -найбільший вибір-мінк (гладкий або в паски), кримське футро або з кінської шкіри.

ПОВНА ЦІНА ВСЬОГО $99.00

10 ХУСТИНОК НА ГОЛОВУ $46.80

5 довгих хусток в дрібні або великі квіти або турецькі взори та 5 шовкових хусток, всякі кольори.

ЛЕТУЧСЬКОЮ ПОШТОЮ $8.50 ВІЛЬШЕ

СПЕЦІЯЛЬНА КОМБІНАЦІЯ $126.00 НАДЗВИЧАЙНО ВАРТІСНА

3 ярди матеріялу на чоловічий зимовий плащ, 100% вовна, 3 ярди матеріялу на жіночий зимовий плащ, 100% вовна, 3 і пів ярда матеріялу на чоловіче вбрання 100% вовна, 3 ярди матеріялу на жіночу зимову сукенку, 100% вовна, 2 покривала на ліжко (подвійна величина) 2 пошевки, 6 утрецьких рушників. Окрім того масмо ще багато інших спеціяльних посилок.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛИШЕ ЧЕРЕЗ

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23 rd Street New York, N.Y. 10010

Тел.: 982-1530

Жадайте наших цових дарових катальогів зі світлинами

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА

MARKET DRUGS LTD.

через дорогу від ніського ринку (маркету)

10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта

Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк

Найбільший склад ветеринарних ліків во Едмонтоні

Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

УВАГА! НОВА АДРЕСА! УВАГА!

ФУТРА

ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ ФУТЕР, ЖАКЕТІВ ШАЙОК ТА КОВНІРІВ

35% ЗНИЖКИ

Persian Lamb, Mouton Lamb, China Mink, Hudson Seal, Squirrel, Muskrat & French Seal Coats & Jackets. Caps, Collars & Muffs. REPAIRING, REMODELLING & RELINING

Пишіть за інформаціями, або зайдіть особисто до:

DOMINION FURRIERS

10012 - 101A Ave., Edmonton, Alberta

напроти McLeod Building

Phone: 422-4386 Res.: 455-3229

А. Колодка, власник